

KARŞILIKLI SİGORTA KOOPERATİFİ ANASÖZLEŞMESİ

İÇİNDEKİLER

KONU	MADDE	KONU	MADDE
BİRİNCİ BÖLÜM		Bilançonun Tasdiki ve İbra	40
KURULUŞ	1	İbranın Etkisi	41
TÜZEL KİŞİLİĞİN KAZANILMASI VE ANASÖZLEŞME DEĞİŞİKLİĞİ	2	Kooperatifin Uğradığı Zararın Tazmini	42
UNVAN	3	Kararların Tesiri	43
MERKEZ	4	Kararların İptali	44
SÜRE	5	Genel Kurul Tutanağı	45
AMAÇ VE FAALİYET KONULARI	6	Genel Kurul Karar. Tescil ve İlanı	46
İKİNCİ BÖLÜM		Bakanlığa Gönderilecek Belgeler	47
SERMAYE	7	YÖNETİM KURULU	
PAYLAR	8	Seçimi ve Süresi	48
PAYLARIN ÖDENMESİ	9	Seçilme Şartları ve Bağdaşmayan Görevler	49
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM		Görev ve Yetkileri	50
ORTAKLIK İŞLEMLERİ		Görev Bölümü ve Toplantılar	51
Ortaklık Şartları	10	Müzakereye Katılma Yasağı	52
Ortaklığa Kabul	11	Kooperatifin Temsil ve İlzamı	53
Ortak Sayısı	12	Üyeliğin Boşalması	54
Ortaklıktan Çıkma	13	Sorumluluk ve Yasak Muameleler	55
Ortaklıktan Çıkarma	14	Yöneticilerin yapamayacağı işler	56
Ortaklığı Sona Erenlerle Hesaplaşma	15	Yönetim Kurulu Üyelerinin Ücretleri	57
Ölen Ortağın Durumu	16	Murahhas Üye	58
Ortaklığın Devri	17	Müdür ve Diğer Personel	59
Kooperatife Tekrar Girme	18	DENETİM KURULU	
Ortaklık Senedi	19	Seçimi ve Süresi	60
Ortakların Şahsi Sorumlulukları	20	Seçilme Şartları ve Bağdaşmayan Görevler	61
Ortaklık Payı Dışındaki Ödemeler	21	Görev ve Yetkileri	62
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM		Denetçi Raporunun Değiştirilmesi	63
KOOPERATİFİN ORGANLARI VE YÖNETİM	22	Sorumluluk	64
GENEL KURUL		Denetim Kurulu Üyeliğinin Boşalması	65
Görev ve Yetkileri	23	Denetim Kurulu Üyelerinin Ücretleri	66
Oy Hakkı ve Temsil	24	BEŞİNCİ BÖLÜM	
Temsilciler Toplantısı	25	KOOPERATİFİN HESAPLARI VE DEFTERLERİ	
Grup Toplantılarında Usul	26	HESAPLAR	67-74
Temsilci Belgeleri ve Yönetmelik	27	DEFTERLER	75-85
Grup Temsilcileri Genel Kurulu Toplantılarına Katılım	28	ALTINCI BÖLÜM	
Toplantı Şekilleri ve Zamanı	29	DAĞILMA VE TASFİYE	86-93
Toplantı Yeri	30	YEDİNCİ BÖLÜM	
Çağrıya Yetkili Olanlar	31	ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER	94-99
Çağrının Şekli	32		
Bütün Ortakların Hazır Bulunması	33		
Bakanlığa Müracaat ve Gönderilecek Belgeler	34		
Gündem	35		
Ortaklar Cetveli	36		
Görüşme ve Karar Nisabı	37		
Top. Açılması ve Toplantı Başkanlığı	38		
Oy Kullanmanın Şekli	39		

KARŞILIKLI SİGORTA KOOPERATİFİ ANASÖZLEŞMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KURULUŞ, TÜZEL KİŞİLİĞİN KAZANILMASI VE ANASÖZLEŞME DEĞİŞİKLİĞİ UNVAN, MERKEZ, SÜRE, AMAÇ VE FAALİYET KONULARI

KURULUŞ:

Madde 1- Bu anasözleşmede adları, soyadları, uyruğu, ikametgâh adresleri ve taahhüt ettikleri sermaye payları gösterilen kişiler tarafından, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu uyarınca değişir ortaklı, değişir sermayeli ve sınırlı sorumlu bir Karşılıklı Sigorta Kooperatifi kurulmuştur.

TÜZEL KİŞİLİĞİN KAZANILMASI VE ANASÖZLEŞME DEĞİŞİKLİĞİ:

Madde 2- Kooperatif Ticaret Siciline tescil ile tüzel kişilik kazanır. Tescilden önce kooperatif adına iş ve işlemler yapanlar, bu iş ve işlemlerden şahsen ve zincirleme olarak sorumludurlar. Anasözleşmede yapılacak değişiklikler kuruluştaki usule tabidir.

UNVAN:

Madde 3- Kooperatifin unvanı **Sınırlı Sorumlu**
Karşılıklı Sigorta Kooperatifi'dir.

MERKEZ VE ŞUBELER:

Madde 4- Kooperatifin merkezi 'dir.

Kooperatif yurtiçinde ve yurtdışında şubeler açabilir. Şubeler merkezin sicil kaydına atıf yapılmak suretiyle buldukları yer Ticaret Siciline tescil olunur.

SÜRE:

Madde 5- Kooperatif süresizdir.

AMAÇ VE FAALİYET KONULARI:

Madde 6- Kooperatifin amacı, 03/06/2007 tarih ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu hükümleri uyarınca, yalnızca ortaklarıyla sigorta sözleşmesi düzenlemek suretiyle hayat dışı sigorta branşlarında her nevi sigortacılık hizmet ve işlemlerini yapmaktır. Kooperatif yalnızca sigortacılık işlemleri ve bunlarla doğrudan bağlantısı bulunan diğer işleri yapar. Bu amacı gerçekleştirmek üzere sigortacılık işlemlerinin gerektirdiği ve özellikle aşağıdaki konularda bütün hukuki, mali ve ticari işlemleri yapabilir ve faaliyette bulunabilir.

Bu amaçla kooperatif:

- 1) Hayat dışı sigorta branşlarında her nevi sigortacılık, koasürans, reasürans ve retrosesyon işlemlerini yapar.
- 2) Sigorta ve reasürans şirketlerinin vekillik, jeranlık ve temsilciliğini deruhte eder.
- 3) Amacına uygun her türlü menkul ve gayrimenkul mallar ile gayri maddi haklar iktisap edebilir, bunları satabilir, devredebilir, kiraya verebilir, bunlar üzerinde ipotek ve başkaca aynı haklar tesis edebilir,
- 4) Hak ve alacaklarının tahsil ve temini için aynı ve şahsi her türlü teminat alabilir ve verebilir.
- 5) Gerçek ve tüzel kişilerce kurulmuş ve kurulacak olan her türlü yerli ve yabancı şirketlerin sermayelerine katılmak amacıyla ve 5684 sayılı Kanun gereği ruhsat verilmiş branşlar dışında aracılık yapmamak şartıyla bunlar tarafından ihraç edilecek hisse senedi ve tahvilleri satın alabilir, satabilir ve devredebilir.

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

6) İşlerin gelişmesini sağlamak için mali bünyesini kredi yolu ile takviye etmek amacıyla yerli ve yabancı her türlü finans kuruluşlarından 5684 sayılı Kanun ve/veya 1163 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde kredi temin edebilir.

7) Gerekliğinde ortaklar ve personeli için yardım fonları oluşturur, konusu ile ilgili eğitim, yayın, araştırma ve benzeri faaliyetlerde bulunur.

8) 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde, konusu ile ilgili olarak yatırım faaliyetlerinde bulunabilir, gerekli tesisleri kurabilir, bu tesisleri işletebilir veya kiraya verebilir. Faaliyet konusu ile ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapabilir ve kurulmuş ortaklıklara iştirak edebilir.

9) 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde, amacına uygun gördüğü gayrimenkulleri satın alır, yaptırır, kiralar, kiraya verir, gerekirse satar.

10) Amacına yönelik yurt içinde ve yurt dışında şubeler açabilir, acenteler, prodüktörler, brokerler ve bağlı bulunduğu yasalar çerçevesinde diğer sigorta araçları tesis edebilir, bu konuda yetkilendirme yapabilir.

İKİNCİ BÖLÜM
SERMAYE VE PAYLARI

SERMAYE:

Madde 7- Kooperatif sermayesi ortakların taahhüt ettikleri payların toplam tutarlarından ibaret olup değişkendir. Herhangi bir tarihteki toplam sermayesi ise, mevcut ortakların taahhüt ettikleri pay adedi toplamının, bir ortaklık payı değeriyle çarpımına göre hesaplanır ve gerektiğinde bu tespiti yönelik yönetim kurulu kararı, belgeleri ibraz edilmek şartıyla ticaret siciline tescil ettirilir. Ancak, sermayenin en az haddi TL'dir.

Aynı sermaye konamaz.

PAYLAR:

Madde 8- Bir ortaklık payının değeri 100.- (yüz) TL'dir. Ortaklar en çok 5.000 pay taahhüt edebilirler. Ancak her ortağın en az pay taahhüt etmesi zorunludur.

Ortaklık payları bu anasözleşmenin 19uncu maddesine göre düzenlenen ortaklar senedinde gösterilir. Senetle temsil edilmeyen paylar 100.- (yüz) TL itibar olunur.

PAYLARIN ÖDENMESİ:

Madde 9- Taahhüt edilen payların en az ¼'ü tescilden önce, gerisi de kooperatifin tescilini izleyen yirmidört ay içinde ödenir.

Nakdî ödemeler, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na bağlı bir bankada, kurulmakta olan kooperatif adına açılacak özel bir hesaba, sadece kooperatifin kullanabileceği şekilde yatırılır. Taahhüt edilen payların, kanunda veya esas sözleşmede öngörülmüş bulunan ve kanunda yazılı olandan daha yüksek olan tutarlarının ödendiği, ticaret siciline yöneltilecek bir banka mektubu ile ispatlanır. Banka, bu tutarı, kooperatifin tüzel kişilik kazandığını bildiren bir sicil müdürlüğü yazısının sunulması üzerine, sadece kooperatife öder.

Kurucuların sermayenin tamamını ödemeyi şartsız kabul ettikleri ve anasözleşmedeki imzaların ticaret sicil müdürlüğünce onaylandığı tarihten itibaren kooperatif üç ay içinde tüzel kişilik kazanmadığı takdirde, bu hususu doğrulayan bir sicil müdürlüğü yazısının sunulması üzerine, bedeller banka tarafından sahiplerine geri verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ORTAKLIK İŞLEMLERİ

ORTAKLIK ŞARTLARI:

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Madde 10- Kooperatife ortak olabilmek için aşağıdaki nitelik ve şartların varlığı gereklidir.

1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve medeni hakları kullanma ehliyetine sahip gerçek kişi veya yabancı uyruklu olmakla birlikte Türkiye’de mukim gerçek kişi ya da 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu’nun 9’uncu maddesinde belirtilen tüzel kişilerden olmak.

2) Kooperatifin faaliyet gösterdiği sigorta branşlarından en az birinde sigorta işlemlerini kooperatife yaptırmayı taahhüt etmek ve yaptırmak.

ORTAKLIĞA KABUL:

Madde 11- Gerekli şartları taşıyıp da kooperatife ortak olmak isteyenler, adlarına kooperatife ait sigorta poliçesi düzenlenmesiyle ortaklığa kabul edilirler.

Ortaklar ilk sigorta poliçesini alırken ortaklık giriş belgesini de doldurur. Bu belge, poliçe üzerindeki ortaklığa giriş talebini havi bir açıklama ile ortağın yükümlülükleri ile ilgili kendisine yapılacak tebligatın ne şekilde ve nereye yapılacağı yönündeki açıklamanın imzalanması şeklinde olabilir. Ortaklar, ortaklığa giriş beyanında anasözleşmenin tüm hükümlerini ve getirilen yükümlülüklerini kabul ettiklerini açıkça belirtirler.

Yönetim kurulu, her ay, poliçe alan kişileri ortaklığa kabul etmeden önce adayların 10’uncu maddede gösterilen şartları taşıyıp taşımadıklarını araştırmak zorundadır.

ORTAK SAYISI:

Madde 12- Kooperatifin ortak sayısı en az 7 kişidir. Ancak, kooperatifin faaliyet konusu bakımından 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun asgari ortak sayısı ile ilgili hükümleri saklıdır.

ORTAKLIKTAN ÇIKMA:

Madde 13- Her ortak, hesap senesi sonundan en az bir ay önce yönetim kuruluna yazı ile başvurmak suretiyle ortaklıktan çıkabilir.

Yönetim kurulu bu hükme uygun olarak yapılacak isteğe rağmen, yazılı başvurunun kooperatif kayıtlarına girişinden itibaren bir ay içinde kabulden kaçınırsa, ortak, çıkma dileğini noter aracılığı ile yönetim kuruluna bildirir. Bildiri tarihinden itibaren çıkma gerçekleşir.

Ortakların, kooperatifin düzenlediği poliçenin süresinin dolduğu günü takip eden ilk mesai günü itibariyle kooperatif ile hiçbir sigorta işlemi yapmaması kooperatif ortaklığından çıkma iradesinin beyanı sayılır.

Sigorta edilmiş riskin elden çıkartılması sonucu ortağın sigorta yapılacak herhangi bir varlığının olmaması veya rizikonun gerçekleşmesiyle poliçesini iptal ettiren veya poliçesi kooperatif tarafından iptal edilen ortağın ortaklığı kendiliğinden düşmüş sayılır. Yönetim kurulu bu durumdaki ortakları bir ay içinde alacağı kararla tespit eder ve istifanın kabulü kararını bilgi için ortağın elektronik posta adresine bildirir ve kooperatifin internet sitesinde 1 yıl süreyle ilan eder.

ORTAKLIKTAN ÇIKARMA:

Madde 14- Durumları aşağıda gösterilen hallere uyanlar yönetim kurulu kararı ile ortaklıktan çıkarılır.

- 1) 10’uncu maddede yazılı ortaklık şartlarını kaybedenler,
- 2) Kooperatifin para, mal ve belgeleri üzerinde işledikleri suçlardan dolayı mahkûm olanlar,
- 3) Mali yükümlülüklerini 30 gün geciktirmeleri üzerine, yönetim kurulunca ortağın bildirdiği tebligat adresine yapılacak ihtarı takip eden 10 gün içinde bu yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere yine aynı kurulca ve aynı şekilde ikinci ihtar yapılır. İkinci ihtar takip eden bir ay içerisinde de yükümlülüklerini yerine getirmeyenler.

Çıkarma kararı gerekçeli olarak yönetim kurulu karar defteri ile ortaklar defterine kaydedilir. Kararın onaylı örneği, çıkarılan ortağa tebliğ edilmek üzere on gün içinde notere tevdi edilir. Bu kayıtların elektronik ortamda tutulması, izlenmesi ve ilgilere tebliği de mümkündür. Ortak, çıkarma kararının tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde iptal davası açabilir veya genel kurula itiraz edebilir.

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Bu itiraz, ilk toplanacak genel kurula sunulmak üzere yönetim kuruluna noter aracılığı ile tebliğ ettirilecek bir yazı ile yapılır. Genel kurula itiraz edildiği takdirde, yönetim kurulunun çıkarma kararı aleyhine iptal davası açılmaz. İtiraz üzerine genel kurulca verilecek karara karşı iptal davası hakkı saklıdır.

Üç aylık süre içinde genel kurula veya mahkemeye başvurmak suretiyle itiraz edilmeyen çıkarma kararları kesinleşir. Ortaklar bu maddede gösterilmeyen sebeplerle ortaklıktan çıkarılamazlar.

Haklarındaki çıkarma kararı kesinleşmeyen ortakların ortaklık hak ve yükümlülükleri, çıkarma kararı kesinleşinceye kadar devam eder.

ORTAKLIĞI SONA ERENLER İLE HESAPLAŞMA:

Madde 15- Ortaklığı sona erenlerin sermayesi, o yılın bilançosuna göre hesaplanarak, bilanço tarihinden itibaren bir ay içerisinde geri verilir.

Ayrılan ortaklar kooperatifin yedek akçeleri üzerinde bir hak iddia edemezler.

Ortaklığı sona erenlerin alacak ve hakları, bunları isteyebilecekleri günden itibaren beş yıl geçmekle zaman aşımına uğrar.

ÖLEN ORTAĞIN DURUMU:

Madde 16- Ölen ortağın kanuni mirasçılarının üç ay içinde 10'uncu maddedeki ortaklık şartlarını taşıyan bir temsilci tayin ederek kooperatife bildirmeleri halinde ortaklık hak ve yükümlülükleri kanuni mirasçıları lehine devam eder.

Mirasçıların temsilci tayin etmemeleri veya ortaklığa devam etmek istememeleri halinde, ölen ortağın alacak ve borçları 15'inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

ORTAKLIĞIN DEVRİ:

Madde 17- Ortaklık, yazılı olarak yönetim kuruluna bildirilmek suretiyle 10'uncu maddedeki ortaklık şartlarını taşıyan kişilere devredilebilir.

Yönetim kurulu, bu şekilde ortaklığı devralan kişiye ortaklığa kabulden kaçınmaz.

Devir halinde eski ortağın kooperatife karşı olan tüm hak ve yükümlülükleri yeni ortağa geçer, kooperatifçe, bu devir sebebiyle taraflardan ayrıca bir ödemede bulunmaları istenemez.

ORTAKLIĞA TEKRAR GİRME:

Madde 18- Ortaklığı sona erenler, ayrılma sebeplerinin ortadan kalkması halinde yeniden ortaklığa kabul edilebilirler.

Bu anasözleşmenin 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının 2'nci bendi gereğince ortaklıktan çıkarılanlar kooperatife tekrar alınamazlar.

ORTAKLIK SENEDİ:

Madde 19- Her ortağın ortaklık haklarının, ada yazılı ortaklık senedi ile temsil olunması şarttır. Bu senette kooperatifin unvanı, senet sahibinin adı ve soyadı, iş ve konut adresi, kooperatife girdiği ve çıktığı tarihler yazılır. Bu hususlar, senet sahibi ile kooperatifi temsile yetkili olan kişiler tarafından imzalanır. Ortağın yatırdığı veya çektiği paralar tarih sırası ile kaydedilir. Bu kayıtlar kooperatifin ödediği paralara ait ise ortak imza eder. İmzalı ortak senedi makbuz hükmündedir. Mezkûr senet anasözleşmeyi ihtiva etmek şartıyla ortaklık cüzdanı şeklinde de düzenlenebilir. Ortaklık senetleri kıymetli evrak niteliğinde olmayıp sadece ispat vesikası hükmündedir.

ORTAKLARIN ŞAHSİ SORUMLULUKLARI:

Madde 20- Her ortak, kooperatifin borçlarına karşı, taahhüt ettiği pay tutarı kadar sorumludur.

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Kooperatiften ilişkisi kesilen ortağın sorumluluğu, ayrıldığı tarihten itibaren iki yıl devam eder.

Kooperatife giren her ortak, girişinden önce doğmuş olan kooperatif borçlarından dolayı diğer ortaklar gibi sorumlu olur.

Yönetim kurulu üyeleri ile denetçilerin sorumlulukları hakkındaki hükümler saklıdır.

ORTAKLIK PAYI DIŞINDAKİ ÖDEMELER:

Madde 21- Ortaklar, taahhüt ve tediye ettikleri ortaklık payı bedelleri dışında, kooperatif amaçlarının gerçekleşmesini sağlamak üzere genel kurulca kararlaştırılacak miktardaki, gider taksitlerini ödemek zorundadırlar. Bu kararlarda anasözleşmenin 37'nci maddesinin 2'nci paragrafında gösterilen nisap aranır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM KOOPERATİFİN ORGANLARI VE YÖNETİMİ

Kooperatifin Organları:

Madde 22- Kooperatifin organları şunlardır:

- 1) Genel Kurul,
- 2) Yönetim Kurulu,
- 3) Denetim Kurulu.

GENEL KURUL:

Görev ve Yetkileri:

Madde 23- En yetkili organ olan genel kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

1) Bilanço, bilanço hesaplarının dökümü, gelir-gider farkı hesapları ile yönetim kurulu ve denetçiler tarafından verilen raporları inceleyerek kabul veya reddetmek, gelir gider farkının dağıtımını konusunda karara bağlamak.

2) Yönetim kurulu üyeleri ile denetim kurulu üyelerini seçmek, ibra etmek veya sorumluluklarına karar vermek, gerektiğinde bunları azletmek,

3) Yönetim ve denetim kurulu üyelerine verilecek aylık ücret ve huzur hakkı ve yolluk miktarı ile kooperatif bütçesini görüşerek karara bağlamak,

4) Yönetim kurulu tarafından verilen ortaklıktan çıkarma kararlarına yapılan itirazları inceleyip karara bağlamak,

5) Kanun (6102 sayılı TTK'nın 391'inci maddesinde sayılanlar hariç), anasözleşme ve iyi niyet esasları ile genel kurul kararlarına aykırı olduğu ileri sürülen yönetim kurulu kararlarının iptal edilip edilmeyeceği konusunda karar vermek,

6) 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ile 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu gereği girilmesi ve üye olunması gereken kurum, kuruluş ve birliklere girme ve temsil edilme hususunda karar vererek yönetim kuruluna görevlendirilecek temsilcileri seçme konusunda yetki vermek.

7) Anasözleşmede yapılması öngörülen değişiklikler hakkında karar vermek,

8) Kooperatifin amacına uygun tesis veya gayrimenkul alımında ve satımında takip edilecek usul ve esaslar ile alınacak gayrimenkulün niteliğini, yerini ve azami fiyatını, satılacak gayrimenkulün asgari fiyatını belirlemek,

9) Amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik uygun faaliyet konusu bulunan kooperatif, şirket ve diğer teşekküllere girme ve çıkmaya karar vermek,

10) Bölge Müdürlüğü, şube, irtibat bürosu açılmasına ve konusu ile ilgili teşebbüslere iştirak edilmesine karar vermek,

11) Bilanço açıklarının kapatılması, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde sermaye yeterliliği konusunda doğacak problemlerin karşılanmasında kullanılmak üzere, yönetim kurulu

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

tarafından kararlaştırılacak oranda, nema verilerek ortaklardan ek ödeme veya gönüllü borç para istenip istenmeyeceği hususunda karar vererek ve yönetim kuruluna yetki vermek,

12) Kooperatifin dağıtılması hakkında karar vermek, tasfiye kurulunu seçmek,

13) Kanun ve anasözleşme ile genel kurula tanınmış olan diğer konular hakkında karar vermek.

Genel kurul yukarıdaki görev ve yetkilerini devir ve terk edemeyeceği gibi, Kooperatifin amaçları ile ilgili her türlü işler hakkında da karar verebilir.

Oy Hakkı ve Temsil:

Madde 24- Toplantı tarihinden üç ay evvel ortak olmayanlar hariç, her ortak genel kurula katılma hakkına sahiptir. Her ortak yalnız bir oya sahip olup, noterce onaylı ve kooperatifçe düzenlenmiş sigorta poliçe numarasını havi bir yazı ile izin verilmek suretiyle bir ortak, ancak diğer bir ortağı oyunu kullanmak üzere temsilci tayin edebilir.

Ortak sayısı 1.000'i geçtiğinde her ortak en çok 9 olmak üzere birden fazla ortağı temsil edebilir. Ancak, yönetim ve denetim kurulu üyelerinin seçiminde her ortak en fazla bir ortağı temsilen oy kullanabilir.

Eş ve birinci derece akrabalar için temsilde ortaklık şartı aranmaz. Ancak bu kişiler temsil yetkisini yukarıda belirtilen bilgileri haiz belgeler ile kullanabilir.

Katılma haklarını temsilci olarak kullanan kişi, temsil edilenin talimatına uyar. Talimata aykırılık, oyu geçersiz kılmaz. Temsil edilenin temsilciye karşı hakları saklıdır.

Kooperatifin işlerinin görülmesine herhangi bir surette katılmış olanlar, yönetim kurulunun ibrasına ait kararlarda oylamaya katılamazlar. Bu hüküm denetçiler hakkında uygulanmaz.

Ortaklardan hiçbiri kendisi, eşi veya usul ve furuğu ile kooperatif arasında ortaklık ilişkileri dışındaki şahsi bir işe veya uyuşmazlığa ait görüşmelerde oy kullanamaz.

Temsilciler Toplantısı:

Madde 25- Kooperatifin ortak sayısınının 1.000'in üzerine çıkması halinde, genel kurul, gruplar tarafından seçilen grup temsilcilerinin katılımı ile de yapılabilir. Bu durumda; kooperatifin merkezi ve her bölgesi, şubesi, irtibat bürosu bir grup teşkil eder ve her grubun bir temsilcisi ve yedeği seçilir. Yönetim kurulunca hazırlanarak genel kurulca onaylanan bir yönetmelikle bölgelerin, şubelerin ve irtibat bürolarının birden fazla gruba bölünmesi ya da gruplar itibarıyla tüm bu teşkillerin birleşmesi mümkündür.

Temsilci olabilmek için ortak olmak ve grup toplantısında asgari 50 oy almak gerekir.

Üç aylık süreyi doldurmuş her ortak, genel kurulu oluşturacak temsilcilerin seçiminin yapılacağı grup toplantılarına katılma hakkına sahiptir. Temsilci, ortaklar arasından seçilir. Temsilcilerin seçimine ilişkin oylamada adaylar arasından en fazla oyu alan grup temsilcisi olarak seçilir. Oyların eşitliği halinde kuraya başvurulur.

Temsilcilerin seçimi sırasında, varsa genel kurulda kullanılacak oylara ilişkin talimatlar da belirlenir. Ancak grup temsilcilerinin kendilerine verilen talimata aykırı hareket etmiş olması kooperatifin genel kurulunda alınan kararların geçerliliğini ortadan kaldırmaz.

Grup Toplantılarında Usul:

Madde 26- Grup toplantıları, kooperatif yönetim kurulunun çağrısı ile yapılır ve en az bir yönetim kurulu üyesi veya genel merkez, bölge, şube, irtibat bürolarından belirlenen sayıdaki katılacak grup yetkilisinin hazır bulunması ile açılır. Bu toplantı için de Bakanlık Temsilcisinin bulundurulmasına yönelik işlemler yapılır. Genel kurulu çağırma yetkisine sahip olanlar, usulüne uygun surette grup toplantılarına ilişkin çağrı ve diğer işlemleri de yerine getirir. Grup toplantılarını

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

idare edecek divanın oluşturulması ile toplantının gerçekleştirilmesine yönelik hususlarda kooperatif genel kurulundaki usul ve esaslara uygun tarzda hareket edilir. Grup toplantılarının en geç genel kurul toplantısından bir ay önceye kadar tamamlanarak, temsilcilerin ve yedeklerinin belirlenmesi zorunludur. Tutanağın ve grup toplantısına katılanların listesinin bir nüshası Bakanlık temsilcisi, diğer nüshası ise kooperatifin genel kurul belgelerini oluşturmak üzere kooperatife teslim edilir. Bu belgeleri toplantıda hazır bulunmaları halinde kooperatif yönetim kurulu üyeleri veya şube yetkilisi, divan heyeti ile birlikte takip eder. Grup temsilcileri 3 yıl için seçilir ve seçilenler ile bunların yedeklerinin isimleri ve iletişim adresleri kooperatifin internet sitesinde ve şubelerde ilan edilir.

Her ortak grup toplantısından önceki on beş gün içinde şube merkezlerine başvurarak kendisi veya vekili aracılığıyla geçmiş hesap dönemine ait olup genel kurula sunulacak bilanço, gelir-gider hesabı ve de bunlarla bağlantılı olarak genel kurula iletilmesi gereken tüm belgelerin bir örneğini masraflarını karşılamak suretiyle talep edebilir.

Temsilci Belgeleri ve Yönetmelik:

Madde 27- Grup toplantılarında, ortağın ve oyunu verdiği temsilcinin adı soyadı, oyunun yönü ile imzasını içeren bir form ile oylama yapılır. İmzalı basılı form kullanılabilir.

Grup toplantılarına ilişkin çağrı, ilan, toplanma ve kararlar, yapılacak oylamalar, temsilci belgeleri, kararların belgelenme şekli ve grup temsilcilerinin herhangi bir sebeple genel kurula katılamayacak olması durumunda bunların yedeklerinin genel kurullara katılması konusundaki usul ve esaslar grup ve toplantı nisabı yönetmelikle düzenlenir.

Grup Temsilcileri Genel Kurulu Toplantılarına Katılım:

Madde 28- Grup temsilcilerine başvuruları üzerine kooperatif merkezinde, genel kurul toplantısından en az bir hafta önce genel kurul giriş kartı teslim edilir. Grup temsilcileri dışındaki ortaklar genel kurul toplantılarında oy kullanamazlar.

Genel kurula katılacak grup temsilcilerine yönetim kurulu çalışma raporu, denetçiler raporu ve gündem genel kurul toplantısından en az 1 ay önce gönderilir.

Grup temsilcilerinin ortaklıktan çıkması, çıkarılması veya herhangi bir sebeple genel kurul toplantısına katılamayacak olması durumunda genel kurula, bunların yedekleri katılır. Yedeğin de bulunmaması halinde ilgili şube sorumlusu grup temsilcisi olarak görev yapar.

Grup temsilcileri temsil ettiği ortak sayısı kadar oya sahiptirler. Grup temsilcileri başka bir grup temsilcisi yerine temsilen oy kullanamazlar.

Yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle Kooperatifin işlerinin görülmesine herhangi bir surette katılmış olanlar, yönetim kurulunun ibrasına ait kararlarda oylamaya katılamazlar. Bu hüküm denetçiler hakkında uygulanmaz. Denetçiler kendi ibralarında oy kullanamazlar.

Hiç bir ortak, kendisi, eşi veya usul ve furuu ile kooperatif arasında ortaklık ilişkileri dışındaki şahsi bir işe veya uyuşmazlığa ait görüşmelerde oy kullanamaz. Genel kurul gündeminde grup temsilcileriyle ilgili böyle bir husus olması halinde yerlerine yedekleri katılır.

Toplantıda Divan Başkanlığının inceleyebilmesi için temsilci belgeleri hazır bulundurulur.

Toplantı Şekilleri ve Zamanı:

Madde 29- Genel kurul olağan ve olağanüstü olmak üzere iki şekilde toplanır.

Olağan genel kurul toplantısının, her yılın ilk altı ayı içinde yapılması zorunludur.

Olağanüstü genel kurul, kooperatif işlerinin ve anasözleşme hükümlerinin gerektirdiği zaman ve surette toplanır.

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Toplantı Yeri:

Madde 30- Genel kurul kooperatif merkezinin bulunduğu yerleşim birimi dahilindeki uygun bir yerde toplanır.

Çağrıya Yetkili Organlar:

Madde 31- Genel kurul, yönetim kurulunca toplantıya çağrılır.

Gerekli hallerde denetim kurulu ve tasfiye memurları genel kurulu toplantıya çağırma yetkisine sahiptirler. Genel kurul yukarıdaki şekilde toplanamadığı takdirde Ticaret Bakanlığı'na toplantıya çağrılabilir.

Ayrıca dört ortaktan az olmamak kaydıyla toplam ortak sayısının 1/10'unun isteği halinde, genel kurul, on gün içinde, yönetim kurulu tarafından toplantıya çağrılır. Bu başvurunun, müştereken ve noter tebligatı ile yapılması gerekir.

Yönetim kurulunca bu isteğin zamanında yerine getirilmemesi ve sırasıyla denetim kurulu ve Ticaret Bakanlığı'na aynı şekilde yapılan başvurulardan da bir sonuç alınamaması durumunda, istek sahipleri mahalli mahkemeye başvurarak genel kurulu bizzat toplantıya çağırma izni alabilirler.

Genel kurul, süresi dolmuş olsa bile, yönetim kurulu tarafından toplantıya çağrılabilir. Tasfiye memurları da, görevleri ile ilgili konular için, genel kurulu toplantıya çağrılabilirler.

Yönetim kurulunun, devamlı olarak toplanamaması, toplantı nisabının oluşmasına imkân bulunmaması veya mevcut olmaması durumlarında, mahkemenin izniyle, tek bir ortak genel kurulu toplantıya çağrılabilir. Mahkeme kararı kesindir.

Çağrının Şekli:

Madde 32- Olağan ve olağanüstü genel kurul ile grup toplantılarına ilişkin çağrılar kooperatifin internet sitesinde ilan yoluyla yapılır.

Kooperatife yazılı olarak iletilmiş olması şartıyla, ortağın GSM (cep telefonu) numarasına gönderilecek kısa mesaj (SMS) veya tercihen elektronik posta adresi verilmişse bu adrese gönderilecek e-posta aracılığıyla da çağrı yapılabilir. Alıcıdan kaynaklanan nedenlerle teslim edilemeyen bu tür gönderiler, bir tam gün geçtikten sonra bir defaya mahsus olmak üzere yenilenir. Yayınlanan ilanlar ile bildirimlere ilişkin "Gönderi Teslimat Bilgisi" dökümünün, genel kurul evrakı ile birlikte basılı şekilde ya da elektronik ortamda muhafazası ve incelemeye hazır tutulması şarttır. Çağrının sadece yazılı olarak imza karşılığında yapılması da mümkündür. Grup toplantılarına çağrı da buradaki şekil şartlarına uygun olarak gerçekleştirilir.

Çağrı, kooperatifin internet sitesinde yayımlandığı tarih itibariyle yapılmış sayılır.

Çağrının toplantı gününden en az 30 gün önce ve en çok iki ay içinde yapılması, toplantının gün ve saati ile yerinin ve gündem maddelerinin çağrıda bulunması zorunludur. Çağrıda, birinci toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde yapılacak olan sonraki toplantıların tarihi, saati ve yeri açıklanarak yeni bir bildirim gerekliliğinin bir defada ortaklara duyuru yapılabilir. Toplantılar arasında en az 7 en fazla 30 gün süre bulunması gerekir. Sürelerin hesabında duyuru ve toplantı günleri hesaba katılmaz.

Anasözleşmenin değiştirilmesi söz konusu ise yapılacak duyuruda değiştirilecek maddelerin numaralarının yazılması ile yetinilir.

Bütün Ortakların Hazır Bulunması:

Madde 33- Kooperatifin bütün ortaklarının veya grup temsilcilerinin hazır bulunması ve itirazın olmaması halinde, genel kurul toplantılarına ilişkin diğer hükümler saklı kalmak şartıyla, toplantıya çağrı hakkındaki hükümlere uyulmamış olsa da kararlar verilebilir. Ancak kararların

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

muteber olabilmesi için toplantıda Bakanlık Temsilcisi bulundurulması hususunda gerekli işlemlerin yapılmış olması şarttır.

Yukarıdaki fıkraya göre alınan kararlar tüm ortaklar veya ortakların toplantıda birliği ile seçecekleri temsilciler tarafından imzalanacak bir tutanağa bağlanır.

Bakanlığa Müracaat ve Gönderilecek Belgeler:

Madde 34- Genel kurul tarihi ile yeri ve gündemi, toplantıdan en az onbeş gün önce kooperatif merkezinin bulunduğu yerdeki Valiliğe (Bakanlık Taşra Teşkilatı) yazılı olarak bildirir.

Bu bildirimde, Bakanlıkça tespit edilen miktardaki temsilci ücretinin Maliye veznesine yatırıldığını gösteren belge eklenerek toplantıda temsilci bulundurulması talep edilir.

Gündem:

Madde 35- Olağan genel kurul gündeminde sırasıyla şu hususlar bulunur:

- 1) Açılış ve toplantı başkanlığının oluşturulması,
- 2) Yönetim ve denetim kurulları tarafından hazırlanan raporların okunması ve müzakeresi,
- 3) Finansal tabloların okunması, müzakeresi ve tasdiki,
- 4) Yönetim kurulu ile denetim kurulu üyelerinin ibrası,
- 5) Faaliyet yılı içinde yönetim kurulu üyeliğinde eksilme meydana gelmiş ve yönetim kurulunca atama yapılmış ise atamanın genel kurulca onaylanması,
- 6) Görev süreleri sona ermiş olan yönetim ve denetim kurulu üyelerinin seçilmesi ve bunların görev sürelerinin tespiti.
- 7) Yönetim ve denetim kurulu üyelerinin ücret, huzur hakkı gibi parasal haklarının belirlenmesi.
- 8) Gelecek yılın bütçe ve çalışma programının görüşülmesi ve karara bağlanması,
- 9) Gerekli görülen diğer hususlar.

Gerekli görülecek diğer hususlar gündeme açıkça yazılmalıdır. Görüşülecek konu önceden tespit edilip gündeme yazılmadan, "Gerekli görülecek diğer hususlar" şeklinde bir gündem maddesi belirlenemez.

Kanun ve anasözleşme gereği genel kurulun yetkisinde olan ve olağanüstü genel kurul toplantı gündemini oluşturan her türlü konu, olağan genel kurul toplantı gündemine yazılabilir.

Olağanüstü genel kurul gündemi, çağrın amacına göre tayin ve tespit olunur.

Dörtten az olmamak üzere ortakların en az onda biri tarafından genel kurul toplantı tarihinden en az yirmi gün önce müştereken ve noter tebligatı ile bildirilecek hususların gündeme konulması zorunludur.

Gündemde olmayan hususlar görüşülemez. Ancak, kooperatif ortaklarından en az onda birinin gündem maddelerinin görüşülmesine geçilmeden önce, yazılı teklifte bulunmaları halinde, hesap tetkik komisyonunun seçilmesi, bilanço incelemesinin ve ibranın geriye bırakılması, çıkan veya çıkarılan ortaklar hakkında karar alınması, genel kurulun yeni bir toplantıya çağırılması ve kanun, anasözleşme ve iyi niyet esasları ile genel kurul kararlarına aykırı olduğu ileri sürülen Yönetim kararlarının iptali, Yönetim kurulu üyeleri ile denetçilerin azil ve yerlerine yenilerinin seçilmesi ile ilgili hususlar, genel kurula katılanların yarısından bir fazlasının kabulü ile gündeme alınır.

Yapılan denetim sonucunda veya herhangi bir sebeple Bakanlıkça, kooperatif genel kurulunda görüşülmesi istenen konuların gündeme konulması zorunludur.

Gündem, genel kurulu toplantıya çağırın tarafından belirlenir.

Ortaklar Cetveli:

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Madde 36- Her genel kurul toplantısından önce, çıkarılma kararı kesinleşmemiş olanlar dahil tüm ortakların, ortak numaraları, isim, unvan, T.C. kimlik numaraları ve adresleri ile asaleten ve vekâleten (temsilen) imzalanacak yerleri gösterir, yönetim kurulu başkanınca imzalı bir ortaklar cetveli yönetim kurulunca hazırlanır ve toplantıdan önce genel kurulun yapılacağı yerde bulundurulur.

Bu cetvel toplantıya katılanlar ile genel kurul Başkan ve Bakanlık Temsilcisi tarafından isim yazılarak ayrıca imzalanır.

Görüşme ve Karar Nisabı:

Madde 37- Genel kurulun toplanabilmesi ve gündemdeki konuları görüşebilmesi için, genel kurula katılma hakkına sahip olanların en az 1/10'unun şahsen veya temsilen, toplantıda hazır bulunması gerekir. İlk toplantıda nisap temin edilemediği takdirde, ikinci toplantıda nisap aranmaz.

Genel kurulda kararlar, oylama sırasındaki mevcudun yarısından fazlasının oyu ile alınır.

Ancak kooperatifin dağılması, birleşmesi, bölünmesi veya anasözleşmede değişiklik yapılması ile ilgili kararlar, 1/10 nisabının korunması koşuluyla fiilen kullanılan oyların üçte iki çoğunluğu; tür değişikliği yapılması ile ilgili kararlar ise ortakların en az üçte ikisinin temsil edilmesi şartıyla mevcut oyların çoğunluğu ile alınır.

Sorumluluk hükümlerinin değiştirilmesine ilişkin genel kurul kararlarında 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 52'nci maddesi hükmüne göre işlem yapılır.

Toplantının Açılması ve Toplantı Başkanlığı:

Madde 38- Genel kurul toplantısı, Bakanlık Temsilcisi bulundurulması hususunda usulüne uygun başvurunun ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 87'nci maddesine göre işlem yapıldığının tespiti ile toplantı nisabının sağlanması üzerine ve çağrıyı yapan organca yetkili kılınan kimseler tarafından açılır.

Müteakiben bir genel kurul Toplantı Başkanı ile kararlaştırılacak sayıda sekreter üye ve gerektiğinde oy toplayıcı üye seçilir. Bu seçimde en çok oy alan adaylar seçilmiş sayılır.

Genel kurul toplantı başkan ve üyelerinin, ortaklar arasından; kooperatifin ortak sayısının 1000'in üzerinde olması halinde ise grup temsilcileri arasından seçilmesi şarttır.

Oy Kullanım Şekli:

Madde 39- Oylamalar genel olarak el kaldırmak suretiyle yapılır. Genel kurula katılanlar yarısından fazlasının talebi halinde gizli oya başvurulur. Ancak kooperatifin ortak sayısı 500'ü geçtiği takdirde yönetim ve denetim kurulu üyelerinin seçiminde oylamalar mutlak surette gizli oy açık tasnif esasına göre yapılır.

Gizli oylamada, kooperatif mührü ile mühürlenmiş boş oy pusulalarının kullanılması esastır. Ancak, genel kurulca karar alınmak kaydıyla ayrıca basılı oy pusulası da kullanılabilir. Genel kurulun yalnızca basılı oy pusulası kullanılması yolunda alacağı karar geçersizdir. Genel kurulda kooperatif mührü ile mühürlenmiş boş oy pusulaları ve basılı oy pusulalarından başkaca bir pusula seçim için kullanılamaz. Matbaada basılmış veya yazı makinesi ile yazılmış ya da çoğaltılmış oy pusulaları basılı oy pusulası sayılır.

Bilançonun Tasdiki ve İbra:

Madde 40- Bilançonun onaylanmasına ilişkin genel kurul kararı, kararda aksine açıklık bulunmadığı takdirde, yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerin ibrası sonucunu doğurur. Bununla birlikte, bilançoda bazı hususlar hiç veya gereği gibi belirtilmemişse veya bilanço kooperatifin gerçek durumunun görülmesine engel olacak bazı hususları içeriyorsa ve bu hususta bilinçli hareket edilmişse onama ibra etkisini doğurmaz.

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Kooperatifin tabi olduğu 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu gereği her yıl yaptırılması gereken “Bağımsız Dış Denetim Raporu”nun son kısmında yer alan sonuç denetim görüşü, Hazine Müsteşarlığının rapor hakkındaki görüşü ile kooperatif denetim kurulunca hazırlanmış bulunan denetim raporları görüşülüp kabul edilmediği sürece yönetim kurulunun ibrası geçerli değildir.

İbra edilmeyen yönetim ve denetim kurulu üyeleri hakkında kooperatifin tabi olduğu 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu’nun, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun ibra edilmeme durumuyla ilgili yaptırımları uygulanır.

Ayrıca, ibra edilmeyen yönetim ve denetim kurulu üyeleri, bu organlara aynı genel kurulda tekrar seçilemezler.

İbranın Etkisi:

Madde 41- İbra kararı genel kurul kararıyla kaldırılamaz. Bu konuda 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu’nun 53’üncü maddesi hükmü saklıdır.

Genel kurulun, sorumluluktan ibraya ilişkin kararı, ibranın kapsadığı açıklanan maddi olaylara ilişkin olarak, kooperatifin, ibraya olumlu oy veren ve ibra kararını bilerek ortaklarının dava hakkını kaldırır. Diğer ortakların dava hakları da ibra tarihinden itibaren altı ay geçmesiyle düşer.

Kooperatifin Uğradığı Zararın Tazmini:

Madde 42- Kooperatifin uğradığı zararın tazminini, kooperatif ve her bir ortak isteyebilir. Ortaklar tazminatın ancak kooperatife ödenmesini isteyebilirler.

Genel kurulda kooperatifin uğradığı zararın tazmini için, yönetim kurulu aleyhine tazminat davası açılması yönünde karar alınmışsa, bu dava kooperatif denetçileri tarafından genel kurul karar tarihinden itibaren bir ay içinde açılır. Bu müddetin geçirilmesi ile dava hakkı düşmez. Davanın reddi halinde, yönetim kurulu üyeleri tazminat talebinde bulunamazlar.

Kararların Tesiri:

Madde 43- Kanun ve anasözleşmeyi uygun surette toplanmış genel kurulda alınan kararlar, toplantıda bulunmayanlar veya aleyhte oy kullananlar hakkında da geçerli ve bağlayıcıdır.

Kararların İptali:

Madde 44- Aşağıda yazılı kimseler kanuna, anasözleşme hükümlerine ve iyi niyet kurallarına aykırı olduğu iddiasıyla genel kurul kararları aleyhine, toplantıyı izleyen gündün başlamak üzere bir ay içinde, kooperatif merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemeye başvurabilirler.

1) Toplantıda hazır bulunup da kararlara muhalif kalarak keyfiyeti tutanağa geçiren veya oyunu kullanmasına haksız olarak müsaade edilmeyen yahut toplantıya çağrının usulü dairesinde yapılmadığını veyahut gündemin gereği gibi ilan veya tebliğ edilmediğini yahut da genel kurul toplantısına katılmaya yetkili olmayan kimselerin karara katılmış bulduklarını iddia eden pay sahipleri,

2) Yönetim kurulu,

3) Kararların yerine getirilmesi yönetim kurulu üyeleri ile denetçilerin şahsi sorumluluklarını mucip olduğu takdirde bunların her biri,

Bozma davası açıldığı ve duruşmanın yapılacağı gün, yönetim kurulu tarafından usulen ilan olunur. Bir kararın bozulması, bütün ortaklar için hüküm ifade eder. Bozma kararının kesinleşmesi halinde, bu husustaki ilam tescil ve ilan edilir.

Genel Kurul Tutanağı:

Madde 45- Genel kurul toplantılarının muteber olması için, ortaklar ve temsilcilerin sayısı, genel kurulda sorulan soruları, verilen cevapları, alınan kararları, her karar için kullanılan olumlu ve olumsuz oyların sayılarını içeren bir tutanak düzenlenir.

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Genel kurul tutanağı, “Genel Kurul Başkanlığı” ile “Bakanlık Temsilcisi” tarafından imzalanır; aksi halde geçersizdir.

Genel Kurul Kararların Tescil ve İlanı:

Madde 46- Yönetim kurulu, genel kurul toplantı tutanağının noterce onaylanmış bir suretini derhal Ticaret Sicili Müdürlüğüne vermek ve bu tutanakta yer alan tescil ve ilana tabi hususları tescil ve ilan ettirmekle yükümlüdür.

Ayrıca 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nu, Sigorta Şirketleri ve Reasürans Şirketlerinin kuruluş ve Çalışma esasları Yönetmeliğinde yer alan ilan ve duyuru işlemleri yerine getirilir.

Bakanlığa Gönderilecek Belgeler:

Madde 47- Toplantı gününden itibaren en geç bir ay içinde, yönetim ve denetim kurulları raporları ile bilanço ve gelir-gider cetvelleri genel kurul toplantı tutanağı ile ortaklar cetvelinin ve istenebilecek diğer belgelerin onaylı birer örneği, kooperatifin ticaret siciline tescil edildiği yerdeki Valiliğe (Bakanlık Taşra Teşkilatı) tevdi edilir.

YÖNETİM KURULU:

Seçimi ve Süresi:

Madde 48- Yönetim kurulu grup temsilcileri arasından genel kurulca en az bir en çok dört yıl için seçilir ve en az beş üyeden oluşur. Yönetim kurulu üyeleri genel kurulca süre tespiti yapılmaması halinde bir yıl için seçilmiş sayılır.

Yönetim kuruluna seçilen üye sayısı kadar yedek üye seçilir.

Yönetim kurulunun asil ve yedek üyeleri genel kurulda en çok oy alanlar arasından sıra ile belirlenir. Oylarda eşitlik halinde kuraya başvurulur.

Süresi sona eren üyeler yeniden seçilebilir. Genel kurul lüzum görürse yönetim kurulu üyelerini her zaman değiştirebilir. Kooperatifler Kanunu’nun 46’ncı maddesinin 3’üncü fıkrası gereği genel kurul gündemine madde ilave etmek suretiyle yapılan seçim sonucu değiştirilen yönetim kurulu üyelerinin yerine seçilenler, öncekilerin görev sürelerini tamamlar.

Seçilme Şartları ve Bağdaşmayan Görevler:

Madde 49- Yönetim kurulu üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır;

- 1) Türk vatandaşı olmak,
- 2) Kooperatif ortağı olmak ve medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunmak,
- 3) Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından ya da 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ile 3/6/2007 tarih 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 3’üncü maddesinde sayılan suçlardan mahkum olmamak,
- 4) 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 4’üncü maddesinin 2’nci fıkrası gereği malî güç dışında sigorta şirketi ve reasürans şirketi kurucularında aranan şartları taşımak; sigortacılık, iktisat, işletme, muhasebe, hukuk, maliye, matematik, istatistik, aktüerya veya mühendislik alanlarında en az üç yıl deneyimi olan kişilerden seçilmek,
- 5) Aynı zamanda kooperatifte denetçi olmamak,
- 6) Aynı zamanda Türkiye’de faaliyet gösteren bir sigorta şirketi ya da kooperatifinde yönetim kurulu üyesi olmamak,
- 7) Sigorta Şirketleri ve Reasürans Şirketleri Kuruluş ve Çalışma Esasları Yönetmeliği’nin “Yöneticilerin Yapamayacağı İşler “ ile ilgili 9 uncu maddesinde belirlenen bir görevi olmamak.

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

8) Aynı zamanda diğer yönetim kurulu üyelerinden birinin eşi olmamak ve birbirleri ile ikinci derece dahil kan ve kayın hısımlığı bulunmamak.

Yönetim kurulu üyelerin çoğunluğunun en az dört yıllık yükseköğrenim görmüş olması gerekir.

Yönetim kurulu üyeliğine seçilen tüzel kişiler, yukarıdaki şartları taşıyan gerçek kişiler vasıtasıyla temsil edilirler.

Seçilme şartları denetim kurulu tarafından araştırılır. Bu şartları taşımadıkları halde seçilenler ile sonradan kaybedenlerin görevlerine yönetim kurulunca son verilir.

Haklarında yukarıdaki suçlarla ilgili olarak kamu davası açılmış olanların görevleri ilk genel kurul toplantısına kadar devam etmekle beraber, yönetim kurulunca bu durumdaki üyelerin genel kurulca azli veya göreve devamı hakkında karar alınmak üzere yapılacak ilk genel kurul gündemine madde konulur.

Yönetim kurulu üyeleri, kooperatifin ve kooperatifin bağlı olduğu üst kuruluşların hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak yahut başka bir şekilde ücretli görev alamazlar.

Altıncı fıkrada belirtilen diğer görevleri bulunmasına rağmen yönetim kurulu üyesi olarak seçilenler, seçtikleri tarih itibariyle diğer görevlerinden ayrılmak zorundadırlar. Bu görevlerinden ayrılmayanların yönetim kurulu üyeliğine seçilmelerine ilişkin işlemler hükümsüzdür. Seçildikten sonra beşinci fıkradaki diğer görevleri edinen yönetim kurulu üyelerinin sonradan edindikleri görevlere ilişkin seçilme veya görevlendirme işlemleri ile sözleşmeler de hükümsüzdür. Yönetim kurulu üyeliğine seçilme işlemleri bu şekilde hükümsüz olanların yerlerine yedekleri çağrılır.

Yönetim kurulu üyelerinin fiilen bu görevleri yürüttükleri dönemde; bunların eş ve ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları, kooperatif ve kooperatifin bağlı bulunduğu üst kuruluşlar ile bunların % 50'den fazla hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak veya başka bir şekilde ücretli olarak işe alınamazlar.

Bu madde hükümlerine aykırı uygulamalar denetçiler tarafından araştırılır.

Seçilme şartları denetçiler tarafından araştırılmakla birlikte 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu gereği Hazine Müsteşarlığı'nın onayına sunulmuş olması gerekir. Bu şartları taşımadıkları halde seçilenler ile sonra kaybedenlerin görevlerine yönetim kurulunca son verilir. Haklarında yukarıda suçlarla ilgili olarak kamu davası açılmış olanların görevleri ilk genel kurul toplantısına kadar devam etmekle beraber yönetim kurulunca bu durumdaki üyelerin genel kurulca azli veya göreve devamı hakkında karar alınmak üzere yapılacak ilk genel kurul gündemine konulur.

Görev ve Yetkileri:

Madde 50- Yönetim kurulu kanun ve anasözleşme hükümleri içinde kooperatifin faaliyetlerini yöneten ve onu temsil eden icra organıdır.

Yönetim kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

- 1) Amaç ve faaliyet konularına dâhil işleri en iyi şartlarla yerine getirmek,
- 2) Yıllık bilanço ile gelir-gider hesabının hazırlanmasını sağlamak,
- 3) Genel kurul toplantısı akabinde, genel kurulda alınan kararlar hakkında ortakları bilgilendirmek ve talep eden ortaklara genel kurul toplantı tutanağının bir örneğini vermek,
- 4) Ortaklar ile ortak olmak için başvuranların anasözleşmede belirtilen şartları taşıyıp taşımadıklarını araştırmak

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

- 5) Kooperatifin amaçlarının gerçekleştirilmesinde kullanılmak üzere ilgili kişiler, ortaklar ve kuruluşlardan borç para almak,
- 6) Kredi alma işlemlerinde kooperatife kredi açacak müesseselere olan taahhüt ve vecibelerinden ortakları haberdar etmek,
- 7) Kooperatife yapılan bağışları Kooperatif amacına uygun işlerde kullanmak,
- 8) 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun bağlı olduğu Bakanlıklarca istenecek her türlü evrak ve vesaiki ibraz etmek, bilgi vermek ve denetim için gönderilen yetkililere gerekli kolaylığı göstermek,
- 9) Kooperatifi resmi dairelerde, mahkemelerde ve üçüncü şahıslara karşı temsil etmek,
- 10) İbra etmek, dava açmak, sulh olmak veya davadan vazgeçmek,
- 11) Genel kurulca karar verilmek şartı ile Kooperatifin taşınır ve taşınmaz mallarını satmak ve rehine koymak,
- 12) Doğacak sorumluluk yönetim kuruluna ait olmak üzere kendi ortakları arasından veya haricen bir veya birkaç kişiyi kooperatifi ilzam edecek tasarruflarda bulunmaya veya muayyen işlerde kooperatifi temsil etmeye yetkili kılmak,
- 13) Kooperatifin ortak olduğu kooperatif, şirket ve teşekküllerde kooperatifi temsil etmek üzere görevlendirme yapmak,
- 14) Kooperatifin tabi olduğu kanunlar, mevzuat ve anasözleşme ile yönetim kuruluna verilen diğer görevleri yerine getirmek,
- 15) Kredi kullanım için kooperatif gayrimenkullerini ipotek ettirmek,
- 16) Acente, Broker ve diğer sigorta aracılarının tesis edilmesini karara bağlamak ve onaylamak,
- 17) Hayat dışı sigorta branşlarında her nevi sigorta, koasürans, reasürans ve retrosesyon işlemlerini yapmak ve bu konuda ilgili birimlere yetki devri yapmak,
- 18) Sigorta ve reasürans şirketlerinin vekillik, jeranlık ve temsilciliğini yürütmek üzere gerekli işlemleri yapmak ve bu konuda ilgili birimlere yetki vermek,
- 19) Kooperatifin hak ve alacaklarının tahsil ve temini için ayni ve şahsi her türlü teminatı almak, vermek ve bu konuda ilgili birimlere yetki vermek,
- 20) Amacına uygun gördüğü ve tabi olduğu yasal mevzuat çerçevesinde gayrimenkulleri kiralamak veya kiraya vermek,
- 21) Kooperatifin amacına uygun sigortacılık işlemlerini ve bunlarla doğrudan bağlantısı bulunan diğer işleri yapmak ve bu konuda ilgili birimlere yetki vermek.

Görev Bölümü ve Toplantılar:

Madde 51- Yönetim kurulu üyeleri; seçimi takiben yapacakları ilk toplantıda ve her yıl aralarından bir başkan, bir başkan vekili, gereğine göre de birer kâtip ve muhasip üye seçerek görev bölümü yaparlar. Başkanın ve başkan vekilinin veya bunlardan birinin, genel kurul tarafından seçilmesi de mümkündür.

Yönetim kurulu, başkanın bulunmadığı zamanlarda başkan vekilinin, onunda bulunmadığı zamanlarda zorunlu aylık toplantının yapılmasıyla sınırlı olmak üzere görev bölümü toplantısında belirlenen diğer yönetim kurulu üyelerinden birinin çağrısı ile toplanır. Yönetim kurulu en az ayda bir defa ve üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır. Kararlar, toplantıda bulunanların çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde keyfiyet gelecek toplantıya bırakılır. Onda da eşitlik halinde söz konusu teklif reddedilmiş sayılır.

Kararların geçerli olabilmesi için toplantıya çağrının ispat edilebilecek bir yöntemle yapılması zorunludur.

Toplantılarda bulunmayan üyeleri temsilen oy kullanılamaz ve toplantılara vekil aracılığı ile de katılamaz.

Özürsüz olarak üst üste üç toplantıda hazır bulunmayan üye çekilmiş sayılır.

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Toplantılar kooperatif merkezinde yapılır. Ancak, üyelerin çoğunluğunun tasvibi ile başka herhangi bir yerde de yapılabilir.

Alınan kararlar tarih ve numara sırasıyla yönetim kurulu karar defterine işlenir. Tüm üyelerin isimleri kararın baş tarafına yazılır ve alt tarafı toplantıya katılanlarca isim yazılarak imzalanır.

Verilen karara karşı olanlarla çekimser kalan üyeler, karşı olma veya çekimser kalma sebeplerini kararın altına yazarak imzalarlar.

Müzakereye Katılma Yasağı:

Madde 52- Yönetim kurulu üyesi, kendisinin kooperatif dışı kişisel menfaatiyle veya alt ve üst soyundan birinin ya da eşinin yahut üçüncü derece dâhil üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarından birinin, kişisel ve kooperatif dışı menfaatiyle kooperatifin menfaatinin çatıştığı konulara ilişkin müzakerelere katılamaz. Bu yasa, yönetim kurulu üyesinin müzakereye katılmamasının dürüstlük kuralının gereği olan durumlarda da uygulanır. Tereddüt uyandıran hâllerde, kararı yönetim kurulu verir. Bu oylamaya da ilgili üye katılamaz. Menfaat uyuşmazlığı yönetim kurulu tarafından bilinmiyor olsa bile, ilgili üye bunu açıklamak ve yasağa uymak zorundadır.

Bu hükümlere aykırı hareket eden yönetim kurulu üyesi ve menfaat çatışması nesnel olarak varken ve biliniyorken ilgili üyenin toplantıya katılmasına itiraz etmeyen üyeler ve söz konusu üyenin toplantıya katılması yönünde karar alan yönetim kurulu üyeleri bu sebeple kooperatifin uğradığı zararı tazminle yükümlüdürler.

Müzakereye, yasa nedeniyle katılmamanın sebebi ve ilgili işlemler yönetim kurulu kararına yazılır.

Kooperatifin Temsil ve İlzamı:

Madde 53- Kooperatif adına düzenlenecek evrakın muteber olması veya kooperatifin ilzamu için, kooperatif unvanı altında temsile yetkili olanlardan ikisinin imzası gereklidir.

Yönetim kurulu, kooperatifi temsile yetkili kılınan kimselerin isimlerini ve imzalarını ticaret siciline bildirir ve bu yetkiye dayanak olan kararları ticaret sicili müdürlüğünde yetkilendirilmiş personele tasdik ettirir.

Gerektiğinde, yukarıdaki fıkra hükmüne göre hareket edilerek imza yetkisine sahip kimseler değiştirilebilir.

Üyeliğin Boşalması:

Madde 54- Yönetim kurulu üyeleri, istifa etmek suretiyle her zaman çekilebilirler. Herhangi bir sebeple yönetim kurulu üyeliğinin boşalması halinde, yönetim kurulunca aldıkları oy sırasına göre yedek üyeler çağrılır. Eşit oy alanlar arasında kur'a çekilir.

Yönetim kurulu toplantı nisabını kaybederse boşalan yönetim kurulu üyeliklerine denetim kurulu tarafından geciktirilmeksizin yeteri kadar yedek üye çağrılır.

Yedek üyelerle de yönetim kurulunun tamamlanamaması halinde, eğer yönetim kurulu toplantı nisabını kaybetmemişse, kanuni şartları haiz birini geçici olarak yönetim kurulu üyeliğine seçip ilk genel kurulun onayına sunar. Onaylanması halinde selefinin süresini tamamlar. Yönetim kurulu toplantı nisabının altına düşmüşse, denetim kurulu tarafından seçimler yapılmak üzere derhal genel kurul toplantıya çağrılır.

Sorumluluk ve Yasak Muameleler:

Madde 55- Yönetim kurulu, kooperatif işlerinin yönetimi için gereken titizliği gösterir ve kooperatifin başarısı ve gelişmesi yolunda bütün gayreti sarf eder.

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Üyeler, yönetim kurulundaki faaliyetleri sırasında öğrendikleri ticaret veya işletme sırnı saklamakla yükümlüdürler.

Yönetim kurulu, gerekli defter ve belgeler ile genel kurul evraklarının ve ortak listelerinin muntazam hazırlanıp, tutulup saklanmasından ve diğler gelir-gider hesabı ile yıllık bilançonun kanuni hükümlere uygun olarak hazırlanıp incelenmek üzere denetçilere verilmesinden sorumludur.

Yönetim kurulu üyeleri ve kooperatif personeli ortaklık işlemleri dışında kendisi veya başkası adına, bizzat veya dolaylı olarak kooperatifle kooperatif konusuna giren bir ticari muamele yapamaz.

Yönetim kurulu üyelerinin kooperatif ortağı olmayan alt ve üst soyu, eşi yahut 3'üncü derece dahil, 3'üncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarından herhangi biri kooperatife nakit borçlanamaz. Bu kişiler için kooperatif kefalet, garanti ve teminat veremez, sorumluluk yüklenemez, bunların borçlarını devralamaz. Aksi hâlde, kooperatif alacaklıları bu kişileri, kooperatifin yükümlendirildiği tutarda kooperatif borçları için doğrudan takip edebilir.

Yönetim kurulu üyeleri kanundan veya anasözleşmeden doğan bir görevi veya yetkiyi devrettiğinde, devralan kişilerin seçiminde makul derecede özen göstermediklerinin ispat edilmesi hâlinde, bu kişilerin fiil ve kararlarından sorumludurlar.

Yönetim kurulunca kooperatifi tanıtmaya ve ortak kaydetmek amacıyla yapılacak ilan, reklam ve açıklamalar, eksik ve gerçeğe aykırı olamayacağı gibi, yanıltıcı bilgi ve unsurlar taşıyamaz.

Yönetim kurulu üyeleri ve temsile yetkili şahıslar, genel kurulun devredemeyeceği yetkilerini kullanamaz.

Yönetim kurulu üyeleri, kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan müteselsilen sorumlu olup, kooperatife tazmin etmekle yükümlüdürler.

Kusurlu olmadığını ispat eden üyeler ile karara muhalif kalıp durumu hemen denetim kuruluna yazılı olarak bildiren veya özrü nedeniyle toplantıda hazır bulunmayan üyeler sorumluluktan kurtulurlar.

Görevi sona eren üyenin iş gördüğü zamana ait sorumluluğu ayrılış tarihinden itibaren beş yıl devam eder.

Yöneticilerin Yapamayacağı İşler:

Madde 56- Yönetim kurulu üyeleri, denetçiler ile kooperatif adına imzaya yetkili olanlar kendileri veya başkaları namına kooperatifin acenteliğini yapamaz, brokerlik ve sigorta eksperliği ile iştigal edemez, bu faaliyetleri gerçekleştirmek için kurulan şirket ve kooperatiflere yönetici ve denetçi olamaz. Kooperatifin faaliyet alanı ile ilgili konularda ücret karşılığı kooperatifle iş ilişkisine giremez. Bu sınırlamalar eş ve velayeti altındaki çocuklar için de geçerlidir.

Yönetim Kurulu Üyelerinin Ücretleri:

Madde 57- Yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile murahhas üyelere bu sıfatla yapacakları hizmet için aylık ücret, risturn ve katılacakları her toplantı için bir huzur hakkı ve yapacakları görev seyahatleri için yolluk ödenir. Ödemenin miktar ve şekli genel kurulca kararlaştırılır.

Yönetim kurulu üyelerine, genel kurulca kararlaştırılan yukarıdaki nev'i ve miktarların dışında hiçbir ödeme yapılmaz.

Genel kurul, yönetim kurulu üyesi olan Genel Müdüre farklı bir ücret belirleyebilir.

Murahhas Üye:

Madde 58- Yönetim kurulu kararı ile üyelerden bir veya bir kaç kooperatifi temsil yetkisini haiz murahhas üye seçilebilir. Bu konuda 53'üncü madde hükümleri saklıdır.

Murahhas üyelerin seçilmesi ve değiştirilmesi ticaret siciline tescil ettirilir.

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Genel Müdür ve Diğer Personel:

Madde 59- Yönetim kurulu, kooperatifin sevk ve idaresini yürütmek üzere üçüncü fıkradaki niteliklere sahip, kendi üyeleri arasından birini Genel Müdür tayin eder ve kooperatif işlerinin gerekli kıldığı Genel Müdür Yardımcısı ve diğer personeli istihdam edebilir. Kooperatif işlerinin sevk ve idaresi; Kanun, anasözleşme diğer mevzuat hükümleri ile genel kurul ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak genel müdüre aittir. Genel Müdür, bulunmadığı zamanlarda kendisini aynı yetki ve sorumlulukta temsil etmek üzere kooperatif adına imza koymaya yetkililerden görev unvanı en yüksek olanlardan birini vekil bırakır.

Genel Müdür veya yardımcısı, kooperatif işleri hakkında yönetim ve denetim kuruluna istenilen her türlü bilgiyi vermeye mecburdur. Bunlar kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumludur.

Genel Müdür ve yardımcılarının, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ve Sigorta Şirketleri ve Reasürans Şirketler Kuruluş ve Çalışma Esasları Yönetmeliği'nde yazılı, malî güç dışında sigorta şirketi ve reasürans şirketi kurucularında aranan şartları taşıması, en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olması ve Genel Müdürlüğe atanacakların en az on yıl, sigortacılık ve sigortacılık tekniği ile ilgili konulardan, sorumlu genel müdür yardımcılığına atanacakları yedi yıldan az olmamak üzere sigortacılık, iktisat, işletme, muhasebe, hukuk, maliye, matematik, istatistik, aktüerya veya mühendislik alanlarının en az birinde; diğer genel müdür yardımcılarında da sorumlu olacakları alanda en az yedi yıl deneyim sahibi olması şarttır. Genel Müdür yardımcılıklarından en az birinin sigortacılık veya sigortacılık tekniği ile ilgili konulardan sorumlu olması zorunludur.

Kooperatif yönetim kurulu üyeleri arasından bir üye de yukarıda öngörülen koşulları taşımak kaydı ile Genel Müdürlüğe atanabilir.

Murahhas üyelerin Genel Müdürde aranan şartları taşıması zorunludur.

Bütçede belirtilmek şartı ile bu personele yönetim kurulunca tespit edilecek ücret verilir.

DENETİM KURULU:

Denetim Kurulu Seçimi ve Süresi:

Madde 60- Genel kurulca, en az bir yıl en fazla üç yıl için ortaklar arasından veya dışarıdan en az iki veya daha fazla denetim kurulu üyesi ile bir o kadar da yedeği seçilir. Genel kurulca süre tespiti yapılmaması halinde bir yıl için seçilmiş sayılır. Süreleri biten üyeler tekrar seçilebilir. Anasözleşmenin 48'inci maddesinin 3 ve 4'üncü fıkraları hükümleri denetim kuruluna üye seçiminde de uygulanır.

Seçilme Şartları ve Bağdaşmayan Görevler:

Madde 61- Denetim kurulu üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır.

- 1) Türk vatandaşı olmak ve medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmak,
- 2) 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 4'üncü maddesinin 6'ncı fıkrası gereği mali güç dışında sigorta şirketi ve reasürans şirketi kurucularında aranan şartları taşımak; çoğunluğunun en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak ve sigortacılık, iktisat, işletme, muhasebe, hukuk, maliye, matematik, istatistik, aktüerya veya mühendislik alanlarında en az üç yıl deneyimi olan kişilerden seçilmek,
- 3) Aynı zamanda kooperatifte yönetim kurulu üyesi, bu üyelerden birinin eşi, kooperatif personeli veya yönetim kurulu üyeleriyle üçüncü derece dahil kan ve sıhri hısımlı olmamak, yönetim kurulu üyeleriyle aralarında iş ortaklığı bulunmamak.
- 4) Aynı zamanda diğer denetim kurulu üyelerinden birinin eşi olmamak ve birbirleri ile ikinci derece dahil kan ve kayın hısımlığı bulunmamak.
- 5) Sigorta Şirketleri ve Reasürans Şirketleri Kuruluş ve Çalışma Esasları Yönetmeliği'nin "Yöneticilerin Yapamayacağı İşler" ile ilgili 9'uncu maddesinde belirlenen bir görevi olmamak.

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

6) Bu anasözleşmenin 49'uncu maddesinin birinci fıkrasının 3'üncü bendinde belirtilmiş olan hükümleri taşımak.

Denetim kurulu üyeleri, kooperatifin ve kooperatifin bağlı olduğu üst kuruluşların hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak yahut başka bir şekilde ücretli olarak görev alamazlar.

İkinci fıkrada belirtilen diğer görevleri bulunmasına rağmen denetim kurulu üyesi olarak seçilenler, seçildikleri tarih itibariyle diğer görevlerinden ayrılmak zorundadırlar. Bu görevlerinden ayrılmayanların denetim kurulu üyeliğine seçilmelerine ilişkin işlemler hükümsüzdür. Seçildikten sonra ikinci fıkradaki diğer görevleri edinen denetim kurulu üyelerinin sonradan edindikleri görevlere ilişkin seçilme veya görevlendirme işlemleri ile sözleşmeler de hükümsüzdür. Denetim kurulu üyeliğine seçilme işlemleri bu şekilde hükümsüz olanların yerlerine yedekleri çağrılır.

Denetim kurulu üyelerinin fiilen bu görevleri yürüttükleri dönemde; bunların eş ve ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları, kooperatif ve kooperatifin bağlı bulunduğu üst kuruluşlar ile bunların % 50'den fazla hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak veya başka bir şekilde ücretli olarak işe alınamazlar.

Bu madde hükümlerine aykırı uygulamalar denetçiler tarafından araştırılır.

Görev ve Yetkileri:

Madde 62- Denetim Kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

- 1) Yıllık bilanço ve sonuç hesaplarını inceleyerek bu husustaki görüşlerini birlikte veya tek başına genel kurula bir rapor ile bildirmek.
- 2) Kooperatif işlemlerinden bilgi edinmek ve gerekli kayıtların düzenli olarak tutulmasını sağlamak amacıyla en az üç ayda bir defa kooperatif ve şubelerinin defter ve kayıtlarını incelemek.
- 3) En az üç ayda bir defa Kooperatifin nakit mevcudu ile menkul değerlerini kontrol etmek.
- 4) Bütçe, bilanço, gelir-gider cetvelini denetlemek.
- 5) Yönetim kurulunun ihmali halinde genel kurul olağan ve olağanüstü toplantıya çağırarak.
- 6) Yönetim kurulu üyeleri, Genel Müdürlük ve şubelerindeki yetkililerin kanun ve anasözleşme hükümleri ile iyi niyet esaslarına uygun davranmalarına nezaret etmek.
- 7) Yönetim kurulu üyelerinin gerekli şartları taşıyıp taşımadıklarını araştırmak, toplantı nisabının kaybedilmesi halinde boşalan bu üyeliklere gecikmeksizin yeteri kadar yedek üye çağırarak.
- 8) Kooperatif ortaklarının, yönetim kurulu üyeleri ve kooperatif personeli hakkındaki şikâyetlerini incelemek ve inceleme sonucu yıllık raporunda açıklamak.
- 9) Uygun gördükleri teklifleri yönetim kurulu ve genel kurul toplantı gündemine koydurmak.

Denetim kurulu üyeleri, görevleri çerçevesinde işlerin yürütülmesinde gördükleri noksanlıkları, kanun ve anasözleşmeye aykırı hareketleri bundan sorumlu olanların bağlı oldukları organa ve gerekli hallerde aynı zamanda genel kurula haber vermekle yükümlüdür.

Denetim kurulu üyeleri, kooperatifi genel kurul toplantısına çağırma yetkisi hariç olmak üzere kendilerine kanun ve anasözleşme ile verilen görev ve yetkileri, gerektiğinde tek başlarına da kullanabilirler.

Denetim kurulu üyeleri, yönetim kurulu ve genel kurul toplantılarına katılırlar. Ancak, yönetim kurulu toplantılarında oy kullanamazlar.

Denetçi Raporunun Değiştirilmesi:

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Madde 63- Kooperatifin finansal tabloları ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu, denetim raporunun sunulmasından sonra değiştirilmişse ve değişiklik denetim raporlarını etkileyebilecek nitelikteyse, finansal tablolar ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu yeniden denetlenir. Yeniden denetleme ve bunun sonucu, raporda özel olarak açıklanır. Denetçi görüşünde de yeniden denetimi yansıtan uygun eklere yer verilir.

Sorumluluk:

Madde 64- Kooperatifin yıl sonu ve konsolide finansal tablolarını, raporlarını, hesaplarını denetleyen denetçiler; kanuni görevlerinin yerine getirilmesinde kusurlu hareket ettikleri takdirde, hem kooperatife hem de ortaklar ile kooperatif alacaklılarına karşı verdikleri zarar dolayısıyla sorumludur.

Denetim kurulu üyeleri, kanun ve anasözleşme ile kendilerine yükletilen diğer görevleri hiç veya gereği gibi yapmamalarından doğan zararlardan dolayı da kusursuz olduklarını ispat etmedikçe müteselsilen sorumludurlar.

Denetim kurulu üyeleri, görevleri sırasında öğrendikleri ve açıklamasında kooperatif veya ortaklar için zarar umulan hususları, kooperatif ortaklarına ve üçüncü şahıslara açıklayamazlar.

Denetim Kurulu Üyeliğinin Boşalması:

Madde 65- Denetim kurulu üyeleri istifa etmek suretiyle her zaman görevlerinden çekilebilirler.

Denetim kurulu üyeleri, kanun ve bu anasözleşmede belirtilen şartları taşımadıkları veya sonradan kaybettikleri anlaşılan üyelikleri kendiliğinden sona erer.

Üyeliğin herhangi bir sebeple boşalması halinde, yerlerine en çok oy alan yedekleri geçer. Yedeklerle beraber üye sayısı genel kurulca belirlenen sayının altına düştüğü takdirde, mevcut üye veya üyeler ilk genel kurula kadar görev yapmak üzere yerine birisini seçerler. Yedekler de dahil toptan boşalma olursa, yönetim kurulunca, denetçilerin seçilmesi amacıyla genel kurul derhal toplantıya çağırılır.

Denetim Kurulu Üyelerinin Ücreti:

Madde 66- Denetim kurulu üyelerine verilecek ücretin miktarı ile ödeme şekli, genel kurul tarafından tespit olunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM
KOOPERATİFİN HESAPLARI VE DEFTERLERİ

HESAPLAR:

Hesap Dönemi, Bilanço ve Netice Hesapları

Madde 67- Kooperatifin hesap dönemi takvim yılıdır. İlk faaliyete geçildiği yıldaki hesap dönemi Kooperatifin kurulduğu tarihte başlar ve aynı yılın 31 Aralık tarihinde sona erer.

Yönetim kurulu her yıl 31 Aralık günü itibariyle envanter yapar, bilanço ve gelir-gider hesaplarını hazırlayıp genel kurul toplantısından en az bir ay önce denetim kurulu üyelerine verir. Denetim kurulu üyeleri bunları en çok on gün içinde inceleyerek müştereken düzenleyecekleri bir raporla birlikte yönetim kuruluna iade eder. Ayrıca, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu gereği Bağımsız Dış Denetim Kuruluşuna gereken denetim çalışması yaptırılarak tanzim edilen "Bağımsız Dış Denetim Raporu", yönetim kuruluna verilir. Düzenlemiş bulunan "Denetim Raporları" ile

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

“Bilanço” ve netice hesapları genel kurul toplantısından en az on beş gün önce kooperatif merkezinde ortakların incelemesine sunulur ve isteyenlere birer sureti verilir.

Muhasebe Usulü:

Madde 68- Kooperatifin hesapları, tabi olduğu 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddeleri ve TMS, UFRS ve bu hususta genel kabul görmüş muhasebe prensip ve usullerine uygun olarak tutulur ve mali durum tabloları bunlara uygun şekilde hazırlanır.

Gelir-gider Farkı ve Dağılımı:

Madde 69- Gelir gider farkı genel kurulca onaylanan yıllık bilanço'ya göre tespit edilir.

Müspet gelir- gider farkının %15'i yedek akçe olarak ayrıldıktan sonra, genel kurul, geri kalan miktarın, ortaklarla muamelelerden doğan kısmının ilgili ortaklara muameleleri oranında risturn olarak; ortak dışı işlemlerden doğan kısmının ise ortakların sermaye payları ile orantılı olarak dağıtılmasına karar verebileceği gibi yedek akçe, özel fon, ortaklar ve personel için yardım fonu arasında da bölüştürebilir.

Gelir-gider farkı menfi olduğu takdirde ortaya çıkan açık yedek akçelerden, bunların yetmemesi halinde 70'inci maddeye göre oluşturulan özel fon ile veya ortak sermaye paylarından karşılanır.

Menfi neticeler ortadan kaldırılmadıkça gelir gider farkı dağıtımı yapılamaz.

Yedek akçeler ortaklara dağıtılamaz. Sermaye üzerinden kazanç dağıtılamaz.

Yönetim ve denetim kurulu üyelerine kazanç üzerinden pay verilemez.

Kooperatif yalnız ortaklarıyla iş yapar.

Özel Fon ile Ortaklar ve Personel İçin Yardım Fonu:

Madde 70- Kooperatifin ortaklarla muamele ve ortak dışı işlemlerden elde etmiş olduğu olumlu fark 69'uncu maddenin 2'nci fıkrası çerçevesinde dağıtılmamasına karar verilmişse bunlar kooperatifin gelişmesine yarayacak işlerde kullanılmak üzere özel bir fon ile ortaklar ve personel için yardım fonu hesaplarında toplanır.

Bu fonlarda toplanan hasılanın kullanımına ilişkin esaslar genel kurulca kararlaştırılır.

Yedek Akçelerin ve Fonların Nemalandırılması:

Madde 71- Yedek akçelerin ve özel fonların nemalandırılmasına ilişkin şekil ve şartlar genel kurulca kararlaştırılır.

Devir Teslim Tutanağı:

Madde 72- Yönetim kurulu üyeleri ve personel, görev devir ve teslim sırasında sorumlulukları altındaki para, mal, defter, belge ve diğer kooperatif varlıklarını bir tutanakla yeni görevlilere teslim etmekle yükümlüdürler.

Avans ve Ödemeler:

Madde 73- Kooperatifin amacı, ana faaliyet konusu olan sigortacılık işlemleri ve genel yönetim çalışmalarıyla ilgili işleri dışında avans verilemez ve ödeme yapılamaz. Her türlü ödemelerin geçerli belgelere dayandırılması şarttır.

Verilecek avansın sebebi, miktarı, süresi, geri alma şartları, kapatılması şekli ile kasada günlük olarak bulundurulacak azami para miktarı ve kooperatif parasının amaçlara uygun şekilde değerlendirilmesi usulü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

Kooperatifin Aczi Halinde Yapılacak İşlemler:

Madde 74- Kooperatifin aciz halinde bulunduğunu kabul ettirecek ciddi sebepler mevcut ise, yönetim kurulu piyasada cari fiyatlar esas alınmak üzere, derhal bir ara bilançosu tanzim eder.

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Son yılın bilançosu veya daha sonra yapılan bir tasfiye bilançosu veyahut da yukarıda sözü edilen ara bilançosu Kooperatif mevcudunun borçlarını artık karşılayamayacağını gösteriyorsa, yönetim kurulu, Ticaret Bakanlığı'na durumu bildirerek genel kurulu derhal olağanüstü toplantıya çağırır.

Son yılın bilançosunda kooperatif varlığının yarısı karşılıksız kalırsa yönetim kurulu derhal genel kurulu toplantıya çağırarak durumu ortaklara arz eder. Aynı zamanda ilgili mahkeme ile Ticaret Bakanlığı'na bilgi verir. Ancak, bilançoda tespit edilen açık üç ay içinde ortakların ek ödemeleri ile kapanmadığı takdirde yine Bakanlık haberdar edilir.

Mali durumun düzeltilmesinin mümkün görülmesi halinde yönetim kurulunun veya alacaklılardan birinin isteği üzerine mahkemeye iflasın açılmasını erteleyebilir. Bu takdirde, mahkeme mevcutlar defterinin tutulması, yönetim memuru (yediemin) atanması gibi kooperatif varlığının korunmasına ve devamına yarayan tedbirleri alır.

DEFTERLER:

Tutulacak Defterler:

Madde 75- Kooperatifte aşağıdaki defterlerin tutulması zorunludur.

- 1) Yevmiye Defteri
- 2) Defteri Kebir
- 3) Envanter Defteri
- 4) Ortaklar (Pay) Defteri
- 5) Yönetim Kurulu Karar Defteri
- 6) Genel Kurul Karar ve Müzakere Defteri.

Kooperatifte bu defterlerden başka 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu 64/5'inci maddesi gereği işin mahiyeti ve öneminin gerektirdiği diğer defterler de tutulur.

Yevmiye Defteri:

Madde 76- Yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin ilgili belge veya ispata dayanan evraktan çıkarılarak tarih sırasıyla ve "madde" halinde düzenli olarak yazıldığı defterdir.

Yevmiye maddelerinin en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1) Madde sıra numarası,
- 2) Tarih,
- 3) Borçlu hesap,
- 4) Alacaklı hesap,
- 5) Tutar,
- 6) Her kaydın dayandığı belgelerin türü ile varsa tarihleri ve sayıları.

Yevmiye defteri ciltli ve sayfaları müteselsil sıra numaralı olur; vergi kanunlarına uygun olmak şartıyla müteharrik yapraklı defterler de kullanılabilir.

Defteri Kebir:

Madde 77- Defteri kebir, yevmiye defterine geçirilmiş olan işlemleri buradan alarak sistemli bir şekilde ilgili olduğu hesaplara dağıtan ve tasnifli olarak bu hesaplarda toplayan defterdir.

Defteri kebirdeki kayıtların en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1) Tarih,
- 2) Yevmiye defteri madde sıra numarası,
- 3) Tutar,
- 4) Toplu hesaplarda yardımcı nihai hesapların isimleri.

76'ncı maddenin üçüncü fıkrası hükmü defteri kebir hakkında da uygulanır.

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Envanter Defteri:

Madde 78- Envanter defteri, kooperatifin açılışında ve açılıştan sonra her hesap döneminin sonunda taşınmazların, alacakların, borçların, nakit para tutarının ve varlıklar ile borçların değerlerinin teker teker kaydedildiği ciltli ve sayfaları müteselsil sıra numaralı defterdir.

Hesap dönemi on iki ayı geçemez. Vergi Usul Kanunu'nun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla envanter, düzenli bir işletme faaliyetinin akışına uygun düşen süre içinde ve her halükarda hesap döneminin sonundan itibaren üç ay içinde çıkarılır ve deftere kaydedilir.

76'ncı maddenin üçüncü fıkrası hükmü envanter defteri hakkında da uygulanır.

Pay/Ortaklar Defteri:

Madde 79- Pay/Ortaklar defteri; kooperatif ortaklarının bilgilerinin kaydedildiği ciltli ve sayfaları müteselsil sıra numaralı defterdir.

Pay/Ortaklar defterine yapılacak kayıtların en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1) Kooperatifin unvanı,
- 2) Ortağın adı soyadı veya unvanı,
- 3) Ortağın iş ve konut adresi,
- 4) Ortağın diğer iletişim bilgileri,
- 5) Ortağın kooperatife girdiği ve çıktığı tarihler,
- 6) Ortaklığın edinimi ve devrine ilişkin gerekli açıklamalar.

Ortaklığın usulüne uygun olarak devredildiği ispat edilmediği sürece, devralan pay/ortaklar defterine yazılamaz.

Her ortak defterde ayrı bir sayfada izlenir. Ortaklığı devralan yeni ortak da ayrı bir sayfada izlenir.

Yönetim Kurulu Karar Defteri:

Madde 80- Yönetim kurulu karar defteri, kooperatif yönetim kurulunun, kooperatif yönetimi ile ilgili olarak aldığı kararların yazılacağı ciltli ve sayfa numaraları teselsül eden defterdir.

Karar defterindeki kayıtların en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1) Karar tarihi,
- 2) Karar sayısı,
- 3) Toplantıda hazır bulunanlar,
- 4) Kararın içeriği,
- 5) Üyelerin imzaları.

Kararın, üyelerden birinin yaptığı öneri üzerine diğerlerinin yazılı onayı ile alındığı durumlarda bu husus ayrıca belirtilir ve imzaların bulunduğu kâğıt veya kâğıtlar da karar defterine yapıştırılır.

Bir önerinin veya önerilerin ıslak imza ile imzalanması şeklinde alınan kararlar 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 390'ıncı maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca karar defterine yapıştırılır; aksi halde karar geçersizdir.

Her yönetim kurulu üyesi alınan karara ilişkin muhalefetinin bir şerh ile karar metnine geçirilmesini isteyebilir. Üyelerin şerh yazma talebi hiçbir sebeple reddedilemez; şerh yazılmasına engel olunamaz. Şerh, sahibi dışında hiç kimse tarafından değiştirilemez.

Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri:

Madde 81- Genel kurul toplantı ve müzakere defteri, kooperatifin genel kurul toplantılarında görüşülen hususların ve alınan kararların kaydedildiği ciltli ve sayfa numaraları teselsül eden defterdir.

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Genel kurul toplantı ve müzakere defteri, kooperatif genel kurul toplantısı yapılırken genel kurulda sorulan sorular, verilen cevaplar, sunulan öneriler, alınan kararlar işlenerek düzenlenebileceği gibi hazırlanan toplantı tutanağının deftere yapıştirılması şeklinde de tutulabilir.

Saklama Zorunluluğu:

Madde 82- Kooperatif; tutmakla yükümlü olduğu ticari defterleri ve bu defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgeleri sınıflandırılmış bir şekilde on yıl saklamakla yükümlüdür.

Vergi Usul Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, tutulması zorunlu defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgeler, okunur hale getirildiklerinde içerik olarak örtüşmeleri, saklama süresi boyunca her an ulaşılabilmesi ve uygun bir süre içerisinde okunabilir hale getirilebilmeleri şartıyla görüntü veya veri taşıyıcılarda da saklanabilir.

Saklama süresi, ticari defterlere son kaydın yapıldığı veya muhasebe belgelerinin oluştuğu takvim yılının bitişiyle başlar.

Kooperatifin saklamakla yükümlü olduğu defterler ve belgeler; yangın, su baskını veya yer sarsıntısı gibi bir afet veya hırsızlık sebebiyle ve kanuni saklama süresi içinde ziyaa uğrarsa tacir ziyayı öğrendiği tarihten itibaren on beş gün içinde ticari işletmesinin bulunduğu yer yetkili mahkemesinden kendisine zayi belgesi verilmesini isteyebilir. Bu dava hasımsız açılır. Mahkeme gerekli gördüğü delillerin toplanmasını da emredebilir.

Kooperatifin sona ermesi halinde ilgili belgeler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 82'nci maddesi uyarınca on yıl süre ile Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından saklanır.

Açılış Onayı Yapılacak Defterler ve Onay Zamanı:

Madde 83- Kooperatifin tutmakla yükümlü olduğu yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri, pay/ortaklar defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin açılış onayları kuruluş sırasında ve kullanmaya başlamadan önce, izleyen faaliyet dönemlerindeki açılış onayları 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda belirtilen süreler dahilinde bu Kanun ve Ticari Defterlerin tasdikine ilişkin diğer mevzuat uyarınca yapılır.

Yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri ile yönetim kurulu karar defterinin açılış onaylarının her hesap dönemi için yapılması zorunludur. Pay/ortaklar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla izleyen hesap dönemlerinde de açılış onayı yaptırılmaksızın kullanılmaya devam edilebilir.

Onaya tabi defterlerin hesap dönemi içinde dolması dolayısıyla veya başka sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce açılış onayı yaptırmak zorundadırlar.

Pay/ortaklar defterinin yenilenmesinin gerektiği durumlarda açılış onayı yapılacak yeni defter, kullanımına son verilecek defterle veya zayi edilmişse zayi belgesi ile birlikte notere ibraz edilir. Yeni pay/ortaklar defterinin açılış onayının yapıldığı sırada noter, eski deftere veya zayi belgesine yeni pay defterinin açılış onayının yapıldığını tarih ve sayı belirtmek suretiyle şerh düşer. Eski defterde veya zayi belgesinde söz konusu şerhi gören noter tekrar bir açılış onayı yapamaz.

Kapanış Onayı Yapılacak Defterler ile Onay Zamanı ve Şekli:

Madde 84- Yevmiye defteri ile yönetim kurulu karar defteri 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 64/3'üncü maddesinde belirlenen süreler dahilinde notere ibraz edilip, son kaydın altına noterce "Görülmüştür" ibaresi yazılarak mühür ve imza ile onaylanması zorunludur.

Onay Yenileme:

Madde 85- Yönetim kurulu karar defteri, yevmiye defteri, envanter defteri ve defteri kebir yeterli yaprakları bulunması halinde yeni hesap döneminin ilk ayı içerisinde onay yenilemek suretiyle kullanılmaya devam edilebilir.

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Onay yenilemede defterlerin türü değiştirilemez.

ALTINCI BÖLÜM
DAĞILMA VE TASFİYE

Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme:

Madde 86- Kooperatif başka bir kooperatifle veya bir ticaret şirketi ile de birleşebilir, bölünebilir ve tür değiştirebilir. Bu hallerde 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 134 ila 194'üncü maddeleri arasındaki hükümleri uygulanır.

Ancak birleşme işlemlerinde 1163 sayılı Kanunun 6102 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olmayan maddeleri saklıdır.

Dağılma Sebepleri:

Madde 87- Kooperatif:

- 1) 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu çerçevesinde ortak sayısının yediden aşağı düşmesiyle,
 - 2) Genel kurul kararıyla,
 - 3) İflasın açılmasıyla,
 - 4) Kanunlarda öngörülen diğer hallerde, Sigortacılık mevzuatı açısından T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Bakan ve/veya Ticaret Bakanlığı'nın mahkemeden alacağı karar üzerine,
 - 5) Diğer bir kooperatifle birleşmesi, nev'i değiştirmesi veya devralınması suretiyle,
 - 6) Üç yıl olağan genel kurul toplantısını yapmaması halinde,
 - 7) Amacına ulaşma imkânının kalmadığının sigortacılık mevzuatı açısından T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Bakan ve/veya Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'na tespiti halinde mahkemeden alacağı kararlar,
- dağılır.

Tasfiye Kurulunun Oluşumu:

Madde 88- Tasfiye kurulu genel kurul tarafından seçilecek en az iki kişiden oluşur. Genel kurul bu hususta yönetim kurulunu da görevlendirebilir. Genel kurulca tasfiye kurulu için bir görevlendirme veya seçim yapılmadığı takdirde, tasfiye işlerini yönetim kurulu yürütür. Tasfiye kurulu genel kurulca her zaman azledilebilir ve yerlerine yenileri tayin olunabilir.

Tasfiye kurulunun yukarıdaki fıkraya göre oluşturulmasına imkân bulunmaması halinde ortaklardan birinin başvurusu üzerine mahkemece tasfiye memurları atanabileceği gibi, ortağın talebine istinaden, tasfiyeyle görevlendirilen memur kimselerin haklı sebepler dolayısıyla azli ile yerlerine yenilerinin atanmasına da karar verilebilir. Kooperatifin feshine mahkemenin karar verdiği hâllerde de tasfiye memuru mahkemece atanır.

Tasfiye kurulu üyelerine atamayı yapan merci tarafından tespit edilecek miktarda ücret ödenir.

1163 sayılı Kanunun 56'ncı maddesinin 1'inci fıkrasının 3 numaralı bendi ile 62'nci maddesi hükümleri tasfiye kurulu üyeleri hakkında da uygulanır.

Tasfiye Memurlarının Yetkilerinin Sınırlandırılması ve Genişletilmesi:

Madde 89- Tasfiye memurlarına Kanunla tanınmış yetkiler devredilemez; ancak, belirli uygulama işlemlerinin yapılabilmesi için, tasfiye memurlarından biri diğerine veya üçüncü bir kişiye temsil yetkisi verebilir.

TİCARET BAKANLIĞI Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Tasfiye memurlarının üçüncü kişilerle tasfiye amacı dışında yaptığı işlemler kooperatifi bağlar; meğerki üçüncü kişinin işlemin tasfiye amacının dışında olduğunu bildiği veya hâlin gereğinden bilmemesinin mümkün olamayacağı ispat edilsin. Tasfiyenin sadece tescil ve ilan edilmesi, bu hususun ispatı için yeterli delil değildir.

Tasfiye memurları birden fazla ise; bunların yaptıkları bir işlemde dolayı kooperatifin bağlanabilmesi için imzaya yetkili iki tasfiye memurunun kooperatif unvanı altında imza atması gereklidir. Tasfiye hâlindeki kooperatifi tasfiye ile ilgili konularda mahkemelerde ve dış ilişkide tasfiye memurları temsil eder.

Tasfiye memurunun görevini yerine getirdiği sırada işlediği haksız fiilden kooperatif de sorumludur.

Tasfiye Kurulunun Görevleri ve Tasfiyenin Yürütülmesi:

Madde 90- Tasfiye memurları, tasfiye işlerinin bir an önce bitirilmesi için çalışmakla yükümlüdür. Bu amaçla, görevlerine başlar başlamaz, kooperatifin tasfiyenin başlangıcındaki durumunu incelerler; gerekirse kooperatif mallarına değer biçmek için uzmanlara başvurarak, kooperatifin malvarlığına ilişkin durumu ile finansal durumunu gösteren bir envanter ile bilanço düzenler ve genel kurulun onayına sunarlar.

Envanter ve bilançonun onaylanmasından sonra, tasfiye memurları kooperatifin envantere yazılı bütün malları ile belgelerine ve defterlerine el koyarlar.

Aktiflerin toptan satışının görüşüleceği gündem maddesi hariç olmak üzere, tasfiye süresince yapılacak genel kurul toplantılarında nisap aranmaz.

Tasfiye, iflastan ve mahkeme kararından başka bir sebepten ileri gelmişse, yönetim kurulunca ticaret siciline tescil ve ilan ettirilir. Ayrıca, yönetim kurulu tasfiye memurlarını da ticaret siciline tescil ve ilan ettirir. Tasfiye işlerinin yönetim kurulunca yapılması hâlinde de bu hüküm uygulanır. Tasfiye süresince kooperatif unvanı "Tasfiye Halinde" ibaresi ilave edilerek kullanılır.

Kooperatif genel kurulu aksine karar vermedikçe tasfiye memurları kooperatifin aktiflerini pazarlık yoluyla da satabilirler. Önemli miktarda aktiflerin toptan satılabilmesi için genel kurul kararı gereklidir. Alınacak bu karar için bütün ortakların $\frac{3}{4}$ 'ünün rızası gereklidir.

Alacaklı oldukları kooperatif defterlerinden veya diğer belgelerden anlaşılan ve yerleşim yerleri bilinen kişiler taahhütlü mektupla, diğer alacaklılar Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde birer hafta arayla yapılacak üç ilanla kooperatifin sona ermiş bulunduğu konusunda bilgilendirilirler ve alacaklarını tasfiye memurlarına bildirmeye çağırılırlar.

Alacaklı oldukları bilinenler, bildirimde bulunmazlarsa alacaklarının tutarı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'na belirlenecek bir bankaya depo edilir.

Kooperatifin, henüz muaccel olmayan veya hakkında uyuşmazlık bulunan borçlarını karşılayacak tutarda para notere depo edilir; meğerki bu gibi borçlar yeterli bir şekilde teminat altına alınmış veya kooperatif varlığının ortaklar arasında paylaşımı bu borçların ödenmesi şartına bağlanmış olsun.

Kooperatifin borçlarının ve pay bedellerinin ödenmesinden sonra kalan miktar, dağılma anında kayıtlı ortaklar veya hukuki halefleri arasında sermaye payları ile orantılı olarak dağıtılır.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı hükümlere aykırı hareket eden tasfiye memurları haksız olarak ödedikleri paralardan dolayı 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 553'üncü maddesi uyarınca sorumludur.

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Diğer Tasfiye İşleri:

Madde 91- Tasfiye memurları:

- 1) Kooperatifin süregelen işlemlerini tamamlamak, gereğinde pay bedellerinin henüz ödenmemiş olan kısımlarını tahsil etmek, aktifleri paraya çevirmek ve kooperatif borçlarının, ilk tasfiye bilançosundan ve alacaklılara yapılan çağrı sonucunda anlaşılan duruma göre, kooperatif varlığından fazla olmadığı saptanmışsa, bu borçları ödemekle yükümlüdürler.
- 2) Tasfiyenin gerektirmediği yeni bir işlem yapamazlar.
- 3) Kooperatif borçları kooperatif varlığından fazla olduğu takdirde durumu derhâl kooperatifin merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine bildirirler; mahkeme iflasın açılmasına karar verir.
- 4) Tasfiyenin uzun sürmesi hâlinde, her yılsonu için tasfiyeye ilişkin finansal tabloları ve tasfiye sonunda da kesin bilançoyu düzenleyerek genel kurula sunarlar.
- 5) Kooperatifin bütün mal ve haklarının korunması için düzenli ve görevinin bilincinde bir yönetici gibi gereken önlemleri alır ve tasfiyeyi mümkün olan en kısa sürede bitirirler.
- 6) Tasfiye işlemlerinin düzenli yürütülmesi ve güvenliği için gereken defterleri tutarlar.
- 7) Tasfiye sırasında elde edilen paralardan kooperatifin süregelen harcamaları için gerekli olan para dışında kalan paraları, bir bankaya kooperatif adına yatırır.
- 8) Vadesi gelmemiş borçları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca kısa vadeli kredilere uygulanan oran üzerinden iskonto ederek derhâl öderler. Alacaklılar bu ödemeyi kabul etmek zorundadır. Kanun gereği iskonto edilmesi mümkün olmayan alacaklar bu hükümden müstesnadır.
- 9) Ortaklara tasfiye işlerinin durumu hakkında bilgi ve istedikleri takdirde bu konuda imzalı belge verirler.
- 10) Kooperatifin borçlarının ve pay bedellerinin ödenmesinden sonra kalan miktarın, dağılma anında kayıtlı ortaklar veya hukuki halefleri arasında sermaye payları ile orantılı olarak dağıtılır.
- 11) Tasfiyenin sona ermesi üzerine kooperatif unvanının sicilden silinmesini sicil müdürlüğünden talep ederler.

Tasfiyenin sonunda defterler ve tasfiyeye ilişkin olanlar da dâhil, ilgili belgeler Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından saklanır.

Ek Tasfiye:

Madde 92- Tasfiyenin kapanmasından sonra ek tasfiye işlemlerinin yapılmasının zorunlu olduğu anlaşılırsa, son tasfiye memurları, yönetim kurulu üyeleri, ortaklar veya alacaklılar, kooperatif merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesinden, bu ek işlemler sonuçlandırılıncaya kadar, kooperatifin yeniden tescilini isteyebilirler.

Mahkeme istemin yerinde olduğuna kanaat getirirse, kooperatifin ek tasfiye için yeniden tesciline karar verir ve bu işlemlerini yapmaları için son tasfiye memurlarını veya yeni bir veya birkaç kişiyi tasfiye memuru olarak atayarak tescil ve ilan ettirir.

Tasfiyeden Dönülmesi:

Madde 93- Kooperatif anasözleşmede belirlenen sürenin dolmasıyla veya genel kurul kararıyla sona ermiş ise ortaklar arasında kooperatif malvarlığının dağıtımına başlanılmış olmadıkça, genel kurul kooperatifin devam etmesini kararlaştırabilir. Devam kararının tüm ortakların 3/5'inin oyu ile alınması gerekir.

Tasfiyeden dönülmesine ilişkin genel kurul kararını tasfiye memurları tescil ve ilan ettirir.

Kooperatif, iflasın açılmasıyla sona ermiş olmasına rağmen iflas kaldırılmışsa veya iflas, konkordatonun uygulanmasıyla sona ermişse kooperatif devam eder.

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Tasfiye memuru iflasın kaldırıldığına ilişkin kararı ticaret siciline tescil ettirir. Tescil istemine, pay bedellerinin ve tasfiye paylarının ortaklar arasında dağıtılmasına başlanmadığına ilişkin belge de eklenir.

YEDİNCİ BÖLÜM
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Bakanlık ve Diğer Kurum ve Kuruluşların Denetimi:

Madde 94- Kooperatif, Ticaret Bakanlığı'nın ve Hazine Müsteşarlığı'nın denetimine tabidir. Bakanlık, bağımsız denetim kuruluşlarını kooperatifi denetlemekle görevlendirebilir. Ayrıca kooperatif, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde bilanço ve gelir gider hesaplarını Hazine Müsteşarlığının yetki verdiği Bağımsız Dış Denetim kuruluşuna denettirmek mecburiyetindedir.

Kooperatif görevlileri, kooperatife ait para ve para hükmündeki kâğıtları ve gizlide olsa bunlarla ilgili defter ve belgeleri istenildiğinde Bakanlık müfettişlerine, denetim ile görevlendirilen personele, Hazine Müsteşarlığı denetim elemanlarına, yetkili bağımsız dış denetim kuruluşu denetim elemanlarına, kooperatifin iç denetim, iç kontrol ve risk yönetim denetim elemanlarına ve kredi kuruluşlarının denetim görevlilerine göstermek, sayılmasına ve incelemesine yardımda bulunmak, istenilen bilgileri gerçeğe uygun ve eksiksiz olarak vermek ve doğru beyanda bulunmakla yükümlüdür.

Kooperatif, denetim sonuçlarına göre ilgili Bakanlıkça verilecek talimata uymak zorundadır. Yapılan denetimler sonucunda kooperatifin yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yetkililerinin hukuka açıkça aykırı eylem ve işlemlerinin tespit edilmesi durumunda, ilgili Bakanlık, kamu yararı ve hizmet gerekleri dikkate alınarak gecikmesinde sakınca görülen hallerde ileride telafisi güç veya imkânsız zararlara yol açılmasının engellenmesi amacıyla bu kişilerin görevlerine tedbiren son verebilir. Kooperatifin bir yıl içerisinde olağanüstü genel kurul toplantısı yapılmasına yönelik gerekli tedbiri alır.

Kanun Hükümlerine Uyulması:

Madde 95- Bu anasözleşmede açıklık olmayan hallerde, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun anonim şirketlere ait hükümleri ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ve bu Kanunlar çerçevesinde çıkartılmış bulunan Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Kooperatifin Yapacağı İlanların Şekli:

Madde 96- Kanunla başka bir şekilde ve yerde yapılması zorunlu tutulanlar dışındaki duyurular, kooperatifin internet sitesinde yayımlanır.

Ancak, Kooperatifin tabi olduğu 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun ilan ve duyurulara ilişkin hükümleri saklıdır.

İlk Yönetim Kurulu Üyeleri:

Madde 97- İlk genel kurul toplantısına kadar görev yapmak üzere, aşağıdaki kurucu ortaklar yönetim kurulu asil ve yedek üyeliğine seçilmişlerdir.

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

İlk yönetim kurulu üyeleri, anasözleşmenin 49'uncu maddesinde belirtilen seçilme şartlarını taşıdıklarını beyan ederler.

TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

İlk Denetim Kurulu Üyeleri:

Madde 98- İlk genel kurul toplantısına kadar görev yapmak üzere, aşağıdaki kişiler denetim kurulu üyeliğine seçilmişlerdir.

1)

2)

İlk denetçiler anasözleşmenin 61'inci maddesinde belirtilen seçilme şartlarını taşıdıklarını beyan ederler.

Kurucular:

Madde 99- Aşağıda adları, soyadları, ikametgâhları, uyrukları, taahhüt ve tediye ettikleri sermaye payları ile imzaları bulunanlar:

1) Kurucu ortaklar, bu anasözleşmenin 10'uncu maddesinde belirtilen ortaklık şartlarını taşıdıklarını, Kooperatif Anasözleşmesi hükümlerini bütün hak ve ödevleriyle birlikte kabul ettiklerini,

2) İlk yönetim kurulu üyeleri ile denetim kurulu üyeleri, bu anasözleşmenin 45 ve 56'ncı maddelerinde belirtilen seçilme şartlarını taşıdıklarını,

3) Kurucu ortaklar, izin mercii tarafından kuruluşun usulüne uygun olarak tamamlanması amacıyla düzeltme beyanı istenilmesi halinde, ticaret sicili müdürlüğünden bu belgenin alınabilmesi ve gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi için anasözleşmenin ilk yönetim kurulu başlıklı maddesinde adı geçenlerin yetkilendirilmiş olduklarını,

beyan ederler.

	Adı ve Soyadı/Unvanı	Tabiiyeti	T.C. Kimlik No/ Tüzel Kişilik Sicil No.	Adresi	Sermaye Taahhüdü	Ödediği Sermaye	İmza
1-							
2-							
3-							
4-							
5-							
6-							
7-							